

Tillæg nr. 115 til Kommuneplan 2017-2029

Retningslinjer og rammebestemmelser for et område til
energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge
Rammeområde 06.E3.03_T115, 06.TA.03_T115 og
06.LA.01_T115

Forslag

Tillæggets område

VIBORG
KOMMUNE

LÆSEVEJLEDNING

Kommuneplanens indhold

Kommuneplanen er byrådets plan for den fysiske udvikling af kommunen de kommende 12 år. Den formidler byrådets prioriteringer for arealanvendelsen af byerne og det åbne land. En kommuneplan består af fire dele:

- *Hovedstruktur og retningslinjer* - angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen
- *Rammer for lokalplaners indhold* - angiver de overordnede bestemmelser for et mindre geografisk område i form af anvendelse, omfanget af fremtidigt byggeri og fremtidig zone
- *Redegørelse* - angiver forholdet til anden lovgivning og planlægning
- *Kort*

Reglerne for kommuneplanen er fastlagt i planloven.

Kommuneplantillæg

Kommuneplanen revideres hvert 4. år. Hvis en udvikling ikke går som forventet, eller byrådet ønsker en anden udvikling, er der mulighed for at udarbejde et tillæg. Desuden kan byrådet udarbejde et tillæg for udvalgte temaer i kommuneplanen, som gives et særskilt fokus. Et kommuneplantillæg er en del af kommuneplanen, og indarbejdes heri, når det er vedtaget.

Kommuneplanens og tillægs retsvirkninger

Kommuneplanen er ikke direkte bindende for borgerne. Kommuneplanen forpligter derimod byrådet. Det betyder, at Viborg Kommune skal fremme tiltag, som er i overensstemmelse med planen. Det kan f.eks. ske ved at udstede tilladelser eller lade lokalplaner udarbejde, som muliggør realisering af kommuneplanen.

Det betyder samtidig, at byrådet kan modsætte sig udstykning og bebyggelse i byzone, som er i strid med kommuneplanens bestemmelser om rækkefølgen af udbygningen af bolig- og erhvervsområder – medmindre der er en gældende lokalplan for området. Rammeområderne er nummeret fortløbende. Medmindre andet er nævnt, angiver nummeret rækkefølgen for udbygningen (eks. xxxx.B4.09 før xxxx.B4.10).

Byrådet kan også modsætte sig bebyggelse eller ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer i byzone og sommerhusområder, hvis det er i strid med kommuneplanens rammedel – medmindre området er udlagt til offentligt formål, eller området er omfattet af en gældende lokalplan.

Den eksisterende lovlige anvendelse af ejendomme i området kan fortsætte.

Når et område er udlagt i kommuneplanen, kan der udarbejdes en lokalplan. Et område kan kun overføres fra landzone til byzone ved lokalplanlægning. Lokalplanen fastlægger mere detaljerede bestemmelser for udstykning og bebyggelse af et område.

INDHOLD

Indledning	5
Retningslinjer	7
Nye kommuneplanretningslinjer	32
Rammer	41
Redegørelse	47
Miljøvurdering	54
Vedtagelse og offentliggørelse	55

Bilag 1: Grundvandsredegørelsen

Signaturforklaring

Eksisterende kommuneplanrammer:
 Område til offentlige formål
 Blandet bolig og erhverv
 Boligområde
 Centerområde
 Erhvervsområde

INDLEDNING

Formål

Byrådet ønsker at give mulighed for etablering af en *energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge*. Etableringen af en energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge vil understøtte Viborg Kommunes målsætning om, at kommunen som geografisk område, i 2030 mindst skal have 70 % af sit energiforbrug dækket af vedvarende energi, og at dette bl.a. skal opnås ved, at der etableres solcelleanlæg, vindmøller og biogasanlæg, så kommunen mindst bliver selvforsynet med el og gas.

Da dette ikke er i overensstemmelse Kommuneplan 2017-2029, skal der udarbejdes et tillæg til kommuneplanen. Tillægget medfører, at der udlægges et nyt byområde til erhvervsformål, hvilket senere ved lokalplanlægning delvist overføres til byzone. Der udlægges med kommuneplantillægget også et nyt vindmølleområde, et område til solcelleanlæg, nye støjkonsekvenszoner ved vindmølleområder samt en ny planlægningszone omkring risikovirkksomhed. I kommuneplantillægget fastsættes også bestemmelser for tre nye rammeområder: 06.E3.03_T115, 06.TA.03_T115 og 06.LA.01_T115. Indenfor rammeområderne kan der planlægges for henholdsvis erhverv i ny byzone, for tekniske anlæg i landzone samt for et landområde i landzone.

Med dette kommuneplantillæg ændres desuden i retningslinje 4.1 – *Vindmøller*, 5.4 – *støjfrit område*, 7.1 – *Værdifulde kulturmiljøer*, retningslinje 8.4 – *Værdifulde landbrugsområder*, retningslinje 8.5 – *Store husdyrbrug*, retningslinje 8.6 – *Placering af fælles biogasanlæg*, retningslinje 11.2 – *Værdifulde landskaber*, retningslinje 12.1 – *Lavbundsområde* og retningslinje 13.1.3 – *Negativområder for store solcelleanlæg* ved at udtage arealer, der er omfattet af den nye kommuneplanramme, af udpegningen til de respektive retningslinjer eller ved at tilpasse udpegningerne.

Desuden ændres formuleringen af *retningslinje 11.1 – Værdifulde landskaber*.

Kommuneplantillægget er udarbejdet sideløbende med lokalplan nr. 618, som omfatter det samme område som kommuneplantillæggets område. Der er udarbejdet en miljørapport til planforslagene. Miljørapporten kan ses på www.viborg.dk/indflydelse.

Parallelt med denne planlægning er kommuneplanen under revision. Dette kommuneplantillæg forventes derfor ved endelig vedtagelse at være et tillæg til det nye kommuneplan Kommuneplan 2025-2036.

Idéfase

Da der er tale om væsentlige ændringer i forhold til kommuneplanen, har byrådet fra den 3. februar 2023 til den 31. marts 2023 offentligt indkaldt idéer og forslag til den kommende kommuneplanlægning for Enerkiparken, herunder solcelleområdet ved Kvorning i henhold til Planlovens dagældende § 23 c. Der har siden da været afholdt en supplerende høring efter Miljøvurderingsloven, fra den 18. november 2024 til den 16. december 2024, da projekt var blevet tilrettet.

Under den første idéfase modtog kommunen 23 høringssvar, der omhandlede:

- Tekniske forhold for projektet
- Trafik- og transportforhold samt vejanlæg
- Alternative placeringer og afgrænsning af projektet
- OSD-område og nedsivning af biocider (miljøfremmende stoffer)
- Påvirkning af lokalområdet og kompensation
- Støj, lys- og lugtgener fra anlæggene
- Alternativer til projektet
- Natur og dyreliv
- Afvikling af projektet
- Drift af projektarealerne
- Adgangsforhold
- Beplantning
- Lokal forankring
- Strøm- og varmforsyning
- Påvirkning af landbruget

RETNINGSLINJER

For de arealer, hvor der planlægges for ny byzone (erhverv), for vindmøller og for socelleanlæg, gælder følgende retningslinjer i Kommuneplan 2017-2029;

(Tekst i kursiv gengiver retningslinjeteksten)

1.2 – Arealudlæg til nye boliger og erhverv

1.2.1

Der er udlagt areal til byudvikling i alle kommunens byer. Arealet svarer til det forventede behov i planperioden. Arealudlæggene fremgår af Rammer for lokalplanlægning.

Anlæggene i energiklyngen hører planlægningsmæssigt til i byzone i erhvervsområder. Viborg Kommune har undersøgt, om der er eksisterende arealudlæg til erhvervsformål, der vil være egnet til energiklyngen og som enten er eksisterende byzone eller planlagt byzone i kommuneplanen. Erhvervsrammen til energiklyngen skal kunne rumme virksomheder med særlige beliggenhedskrav (biogasanlægget er en "risikovirksomhed") og til virksomheder i miljøklasse 7.

Viborg Kommunes ledige erhvervsarealer udlagt i kommuneplanen er vist i nedenstående tabel. De største erhvervsarealer findes omkring de større byer Viborg og Bjerringbro. Områderne er mellem 20 til 37 ha og dermed ikke store nok til at kunne rumme hele energiklyngen på ca. 56,4 ha. Ligeledes er de fastlagte miljøklasser 3-5 begrænsende for de ansøgte anlæg i energiklyngen (dog undtagen RØDK.E3.02).

By	Rammeområde	Restrummelighed (ha)	Miljøklasse
Løgstrup	LØGS.E2.03	11,8	3-5
Bjerringbro	BBRO.E2.07	27,9	3-5
Bjerringbro	BBRO.E2.04	11,5	3-5
Bjerringbro	BBRO.E2.03	32,4	3-5
Rødkærsbro	RØDK.E3.02	27,5	5-7
Rødkærsbro	RØDK.E2.01	8,2	3-5
Rødkærsbro	RØDK.E1.01	3,5	2-3
Rødkærsbro	RØDK.E2.02	19,1	3-5
Karup	KARU.E1.01_T68	2,8	1-3
Karup	KARU.E2.01_T68	39,6	3-5
Mønsted	MØNS.E2.01	7,4	3-5
Frederiks	FRED.E2.02	10,3	3-5
Frederiks	FRED.E2.01_T68	6,8	3-4
Løvel	LØVL.E1.02	2,8	3-6
Hammershøj	HAMM.E1.04	2,7	1-3
Skals	SKAL.E2.02_T68	4,5	3-5
Skals	SKAL.E1.01_T68	2,3	1-3
Skals	SKAL.E2.01_T78	1,2	3-5
Viborg	VIBV.E2.04	36,8	3-5
Viborg	VIBV.E1.04	14,3	1-4
Viborg	VIBV.E2.03	5,1	3-5
Viborg	VIBV.E1.03_T68	13,0	1-3
Viborg	VIBNV.E1.07_T60	10,3	2-4
I alt		301,8	

Restrummelighed for erhvervsområder inden for kommuneplanrammer, som ikke er lokalplanlagte.

Det vurderes ikke muligt at placere energiklyngen inden for kommunens eksisterende erhvervsmæssig restrummelighed, og der findes ikke eksisterende kommuneplanrammer i Viborg Kommuneplan 2017 – 2029, der kan rumme et projekt i denne størrelse.

Desuden vil det være uhensigtsmæssigt at planlægge for energiklyngen i de eksisterende erhvervsområder, som er placeret tæt på eksisterende bysamfund. En placering af energiklyngen tættere på følsomme arealanvendelser vil dels stille større krav til sikring i forhold til risikoen for ulykker, men det kan også betyde en uhensigtsmæssig begrænsning på den fremtidige udvikling af byerne, eftersom en risikovirksomhed pålægges sikkerhedsafstand til ny planlægning.

Kommunen er i gang med en kommuneplanrevision og har besluttet, at der skal udarbejdes en omfordeling af kommunens byvækstarealer i overensstemmelse med planlovens byvækstregler.

Det er vanskeligt at opgøre det generelle behov for arealer til energiklynger i kommunen, fordi det ikke kan baseres på en prognose, som f.eks. på boligområdet, eller på en historisk fremskrivning baseret på hvad der er solgt af erhvervsjord eller etableret af nye virksomheder.

Det vurderes således, at behovet for areal til energiklyngen ligger ud over den restrummelighed for erhvervsareal, der findes i kommunen inden for den 12-årige planperiode. Det vurderes ligeledes, at udlæg af erhvervsareal til energiklyngen ikke vil reducere efterspørgslen efter erhvervsområder til andre mere almindelige typer virksomheder, samt at restrummeligheden i kommuneplanen fortsat vil være passende til den forventede, normale erhvervsudvikling.

Arealet til energiklynge udlægges derfor uden at udtage byvækstarealer et andet sted i kommunen.

1.2.3

Ved planlægning for nye byområder ved eller uden for byens nuværende afgrænsning mod det åbne land, skal der sikres en markant og tydelig grænse mellem by og land. Overgangen mellem byen og det åbne land skal bearbejdes under hensyn til landskabet, den eksisterende beplantning i området og byens profil.

Udlægning af kommuneplanrammerne fastlægger, at lokalplanen skal indeholde bestemmelser om afskærmende beplantning, der sikrer afgrænsningen mellem byzonen (energiklyngen) og det åbne land.

1.2.6

Ny bebyggelse samt om- og tilbygninger skal udformes og placeres, så der opnås en god arkitektonisk helhed med den omkringliggende bebyggelse, områdets karakter og landskabet.

Udlægning af kommuneplanrammerne sikrer, at den nye bebyggelse ligger midt i planområdet med solcelleanlægget rundt om bebyggelsen. Rammen for erhvervsområdet indeholder bestemmelser om byggeriets omfang og højder. Rammerne til solcellearealerne sikrer, at området afskærmes mod omgivelserne med beplantning.

1.2.11

Ved lokalplanlægning bør erhvervsområder opdeles i zoner efter deres miljøpåvirkning af omgivelserne og virksomhedens type. Hensigten er at forebygge konflikter i forhold til omkringliggende områder, men også at forhindre interne miljøkonflikter i et erhvervsområde. Princippet er, at de mest miljøbelastende virksomhedstyper skal placeres længst væk fra forureningsfølsom anvendelse som f.eks. boliger.

Nye virksomheder skal indplaceres i overensstemmelse med erhvervsområdets miljøklasser. Det kan i særlige tilfælde tillades, at en eksisterende virksomhed udvider bebyggelse eller produktion ud over områdets miljøklasse under forudsætning af, at det konkret vurderes, at det er muligt at reducere virksomhedens faktiske påvirkning af omgivelserne i overensstemmelse med områdets miljøklasser.

(...)

Det skal tilstræbes, at der etableres opholds- og friarealer ved erhvervs- virksomheder, centerfunktioner m.v. under hensyn til erhvervet og omboende i forhold til indbliksgener.

Udlægning af kommuneplanrammerne omfatter tung industri i op til miljøklasse 7, som jf. kommuneplanen har en vejledende geneafstand på 500 meter. Som forudsætning for realisering af planlægningen vil 12 nabobeboelser fremadrettet nedlægges som boliger og bygninger nedrives. Erhvervsområdet er placeret midt i planområdet, og der er ca. 900 meter til nærmeste naboer, når de 12 beboelser er nedlagt. Der er ikke behov for en traditionel zonerings af erhvervsområdet, og der vil ikke være indbliksgener, da erhvervsområdet ligger frit i det åbne land uden tilstødende byområder eller boliger.

1.2.12

Risikovirksomhed

Ved risikovirksomheder forstås virksomheder omfattet af Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 1666 af 14. december 2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

Bekendtgørelsen fastsætter regler for forebyggelse af uheld på og omkring virksomheder og oplag, hvor farlige stoffer forekommer, samt regler vedrørende begrænsning af følgerne af større uheld.

Byrådet skal inddrage hensynet til risikoen for større uheld i planlægningen, hvis der planlægges for arealer mindre end 500 m fra en risikovirksomhed.

Rammeområdet til erhverv (energiklyngen) giver mulighed for planlægning af et nyt byzoneareal hvor der kan etableres både risiko- og ikke-risikovirksomheder indenfor. Dette vil skulle lægges til grund for sikkerhedsgodkendelse af risikovirksomhederne i energiklyngen.

Der udlægges en 500 meter planlægningszone omkring byzonearealet, da der indenfor byzonearealet kan etableres risikovirksomhed.

Teknisk forsyning

Vandforsyning

Forsyning af ny bebyggelse med drikkevand skal ske i overensstemmelse med Viborg Kommunes planlægning for vandforsyning.

Planområdet vil kunne forsynes med drikkevand fra Ørum Vandværk i overensstemmelse med kommunens vandforsyningsplan.

Spildevand

Bortskaffelse af spildevand skal ske i overensstemmelse med Viborg Kommunes planlægning for spildevandsområdet.

Planområdet er ikke omfattet af Viborg Kommunes hidtidige spildevandsplan. Sideløbende med nærværende kommuneplanlægning udarbejdes der derfor et tillæg til gældende spildevandsplan.

3 – Veje og øvrig infrastruktur

3.4

Vejbetjeningen af byområder samt byggeri og anlæg i landzone skal tilrettelægges således, at fremkommelighed og trafiksikkerhed på det overordnede vejnet ikke forringes.

Der skal, ved byudvikling, byggeri og anlæg langs det overordnede vejnet, holdes en afstand på mindst 50 m fra vejskel. Alternativt kan der i særlige tilfælde etableres en ugenomsigtig og ugennemtrængelig beplantning.

Den samfundsmæssige interesse i etablering af VE-anlæg, som en del af den grønne omstilling, vurderes her at kunne begrunde etablering af solcelleanlæg mindre end 50 meter fra Hobro Landevej. Mellem Hobro Landevej og selve solcelleanlægget etableres en 10 meter bred, 6-rækket, tæt beplantning, som vil afskærme indsynet til solcellepanelerne fra vejen. Hvor der opføres ny beplantning langs Hobro Landevej, trækkes beplantningen 6 meter væk fra vejen af sikkerhedshensyn. Hvor der er eksisterende beplantning, der står tættere på vejen end 6 meter, udvides denne på siden væk fra vejen.

4.1 – Vindmøller

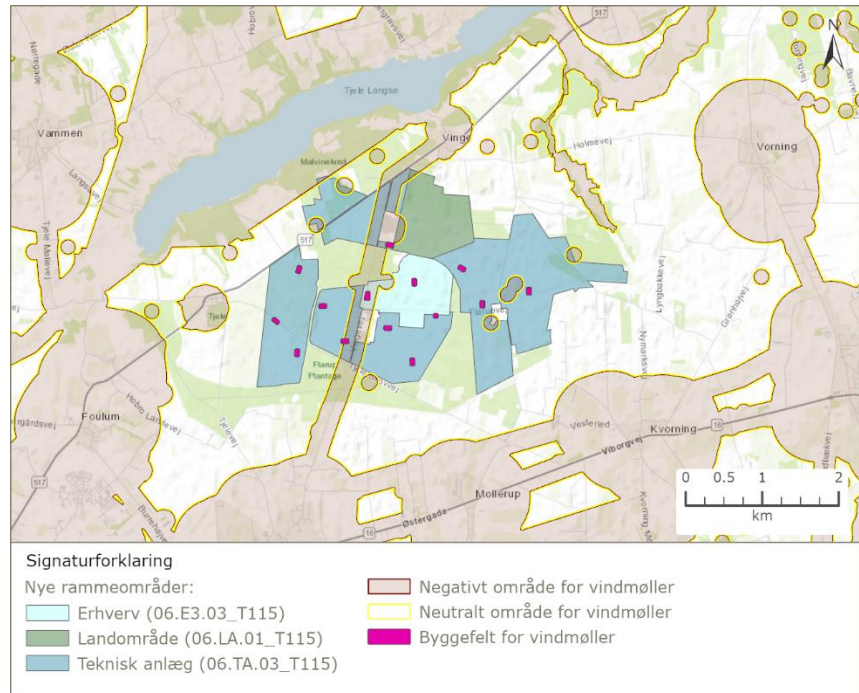
4.1.1

En vindmølle er en stor vindmølle med en totalhøjde på over 25 meter. Ved en samling af 3 eller flere vindmøller betegnes de herved som en vindmøllepark.

Udlægning af kommuneplanrammerne omfatter 14 vindmøller, og der er tale om en vindmøllepark. Vindmøllerne vil være op til 185 meter høje, og dermed højere end 25 meter.

4.1.2

Der kan som udgangspunkt kun opstilles vindmøller inden for de udpegede neutrale områder, i det omfang det vurderes, at det er foreneligt med og ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på andre arealinteresser i området. En opstilling af vindmøller i de udpegede negative områder kræver en særlig planlægningsmæssig begrundelse.

Lokalplanen omfatter arealer både i de udpegede negative områder og de udpegede neutrale områder. Byggefelterne til 11 af vindmøllerne er i lokalplanen placeret uden for negativområdet. De andre arealinteresser i området er hovedsageligt landbrug, men også lokaliseringssmulighed for fælles biogasanlæg og store husdyrbrug. Ingen af disse interesser vurderes at blive væsentligt påvirket af opstilling af vindmøller i området. Byggefelterne til tre af vindmøllerne er i lokalplanen placeret inden for negativområdet omkring Vingevej og DLG-fabrikken. To af møllerne er placeret lige i kanten af negativområdet. Negativområdet omkring Vingevej er udpeget på baggrund af en gasledning i vejen. Gasledningen er en distributionsledning i plast, og kravet om, at vindmøller skal holde to gange møllens totalhøjde til gasledningen, gælder ifølge ledningsejer Evida ikke den konkrete ledning. De andre arealinteresser i området er landbrug, som ikke vurderes at blive væsentligt påvirket af opstilling af vindmøller i området.

På baggrund af gasledningens type behøver arealet langs Vingevej ikke udpeges som negativområde af dette hensyn. Der ligger ikke anden beskyttelses bag negativ-udpegningen. Kommuneplantillægget ændrer afgrænsningen af negativområdet, så arealet langs Vingevej overføres til neutralområde.

4.1.3

Der må ikke planlægges for opstilling af vindmøller nærmere nabobeboelse end 4 gange møllens totalhøjde. Kravene til støj i støjbekendtgørelsen skal altid være opfyldt.

Der findes syv nabobeboelser inden for en afstand af mindre end 4 gange den tilladte maksimale højde på vindmøller i planområdet. Disse beboelser forudsættes nedlagt, inden der gives endelig landzonetildelse til opstilling af vindmøller i området.

4.1.4

Der må ikke opstilles vindmøller, som påfører nabobeboelser et reel skyggekast i mere end 10 timer om året.

Der ligger 10 beboelsesejendomme omkring planområdet, hvor miljøvurderingen viser, at ejendommene potentielt kan blive udsat for mere end 10 timers reelt skyggekast fra vindmøller opstillet i planområdet. Relevante vilkår om nødvendige automatiske driftsstop for at begrænse skyggekastgenerne til 10 timer eller mindre, vil kunne stilles i landzone-tilladelsen, byggetilladelsen eller VVM-tilladelsen.

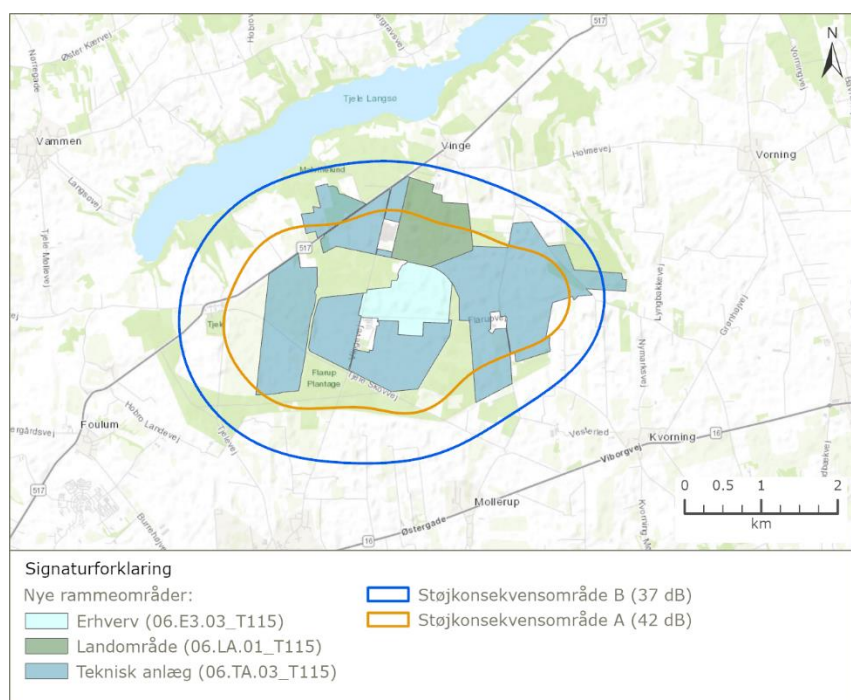
4.1.5

Der må ikke opstilles vindmøller som forstyrrer overordnede radiokædeforbindelser.

Der er registreret to radiokædeforbindelser syd for planområdet med en afstand til nærmeste vindmølle på mindst 700 meter. Etablering af anlæggene i Energipark Tjele vurderes ikke at kunne påvirke disse radiokæder.

4.1.6

Der skal udlægges støjkonsekvensområder omkring vindmølleområder. Støjkonsekvensområder skal fastlægges i forbindelse med planlægningen for det enkelte område, når det endelige opstillingsmønster og vindmøllernes støjbidrag er kendt.

Med dette kommuneplantillæg udlægges der støjkonsekvensområder rundt om planområdet baseret på en maksimal kildestøj for vindmøllerne på 106,9 dB(A) og placering af vindmøllerne inden for byggefelterne angivet hertil i rammebestemmelserne for planområdet.

4.1.7

Ved opstilling af vindmøller skal der som udgangspunkt være en afstand af 2 gange vindmøllens totalhøjde til gasledninger.

Der findes en gasledning i Vingevej, som ligeledes er beskrevet under retningslinje 4.1.2 ovenfor. Gasledningen er en distributionsledning i plast, og kravet om, at vindmøller skal holde to gange møllens totalhøjde til gasledningen, gælder derfor ikke jf. ledningsejer Evida.

Gasledning fra energiklyngen skal sandsynligvis tilkobles nær Evidas MR-station ved Ørum (Vingevej 56 Ørum, 8830 Tjele) syd for planområdet. En alternativ tilslutning er i Hammershøj (Vorningvej 35B, 8830 Tjele) mod sydøst. Den endelige placering af gasledningen er ikke fastlagt i planlægningen.

Planlægningen muliggør kolonne 2 og kolonne 3 risikovirkosomhed i form af biogasanlæg. Vindmøllerne er medtaget i risikoidentifikationen, og håndteres i sikkerhedsdokumentet/sikkerhedsrapporten.

4.1.8

Ved opstilling af vindmøller nær luftledningsanlæg skal der som udgangspunkt være en afstand af 1 gange vindmøllens totalhøjde til elanlæggets respektafstand 15 m uden for yderste ledning. Ved opstilling nær jordkabelanlæg skal der som udgangspunkt være en afstand af 50 m mellem vindmølle og yderste leder på jordkabelanlægget.

Der er ikke luftledningsanlæg i, eller i umiddelbar nærhed af, planområdet. Flere steder kan der være elkabler i jorden. De udlagte områder til vindmøllerne sikrer, at vindmøllerne opstilles i området med mindst 50 meters afstand til jordkabler.

4.1.9

Ved opstilling langs veje og jernbaner samt i disses sigtelinjer skal vindmøller placeres, så de ikke udgør en unødigt risiko for trafiksikkerheden.

Vindmølleområdet ligger ikke langs befærdede veje eller jernbaner eller sigtelinjer på disse. Den begrænsede færdsel på Vingevej, Flarupvej og Tjele Skovvej gør, at placering af vindmøller langs med disse veje ikke vurderes at udgøre noget trafiksikkerhedsmæssigt problem.

4.1.10

Vindmøller samt tilhørende anlæg skal placeres, så der tages hensyn til den fortsatte landbrugsdrift.

Vindmøllerne og serviceveje og -områder (kranpladser) dertil er placeret, så de optager så lidt areal som praktisk muligt. De resterende arealer vil kunne bruges til andre formål, herunder landbrugsdrift.

4.1.11

Vindmøller skal have lysafmærkning, hvis det kræves af Trafikstyrelsen. Krævet belysning skal påvirke omgivelserne mindst muligt. Anden belysning er ikke tilladt.

Det forventes, at vindmøllerne skal afmærkes efter Trafikstyrelsens regler om afmærkning af store vindmøller (BL 3-11, Bestemmelser om luftafmærkning af vindmøller). Der opsættes ikke yderligere belysning på møllerne.

4.1.12

Vindmøller skal fortrinsvis opstilles i grupper. Vindmøller opstillet i grupper skal opstilles i et i forhold til landskabet let opfattet geometrisk mønster. Nye møller skal opleves som klart afgrænsede tekniske anlæg i forhold til andre vindmøller.

Rammeområdet til vindmøller sikrer, at vindmøllerne i området vil blive opstillet i to rette linjer med tre små rækker på tværs. Opstillingen vil derfor være geometrisk og let opfattet. Afstanden til de nærmeste eksisterende nabo-vindmøller (4 stk. ved Handest) er 8,3 km, mens afstanden til nærmeste planlagte nabo-vindmøller vil være ca. 6,6 km, hvilket svarer til godt 35 gange de nye møllers totalhøjde. Afstanden vurderes at være nok til, at vindmøllerne både i det eksisterende, i det planlagte og i det nye vindmølleområde, vil opleves afgrænset i forhold til hinanden. På den baggrund vurderes der ikke at være risiko for uheldigt visuelt samspil med andre vindmøllegrupper.

4.1.13

Vindmøllerne i et vindmølleområde skal som udgangspunkt være ens i forhold til model, størrelse, udseende og rotordiameter samt skal så vidt muligt opstilles med samme indbyrdes afstand. Forholdet mellem rotordiameter og navhøjde skal vurderes i forhold til vindmøllernes placering i landskabet.

Rammebestemmelserne for vindmølleområdet indeholder krav om sikring af ens udseende af vindmøller, der opstilles i området. Vurdering af forholdet mellem rotordiameter og tårnhøjde vurderes i forbindelse med udarbejdelsen af lokalplan og tiladelse til opstilling af vindmøller i området.

4.1.14

Vindmøllernes tårn, kabine og vinger skal have samme lysegrå farve og udføres med ikke reflekterende overflader. Vindmøller skal have omdrejningsretning med uret set med vinden i ryggen. Der må ikke være reklamer eller logo på vindmøllerne.

Disse krav fremgår af rammebestemmelserne for vindmølleområdet, og de vil som sådan blive videreført i lokalplanlægningen.

4.1.15

Eksisterende vindmøller, i udlagte rammeområder, kan under respekt for retningslinjerne for store vindmøller, udskiftes med nye og eventuelt større vindmøller.

Der er ingen eksisterende vindmøller i rammeområdet.

4.1.16

Det skal sikres, at vindmøller, der er varigt ude af drift, fjernes af mølle-ejer, senest 1 år efter driften er ophørt. Ved nedtagning af vindmøller skal tilhørende fundamenter og veje fjernes til 1 meter under terræn og arealet reetableres.

Rammebestemmelserne for vindmølleområdet indeholder bestemmelse om, at et sådant krav skal indgå som vilkår for evt. "bonusvirkning" i lokalplanlægningen.

5 – Støj og lys

5.1

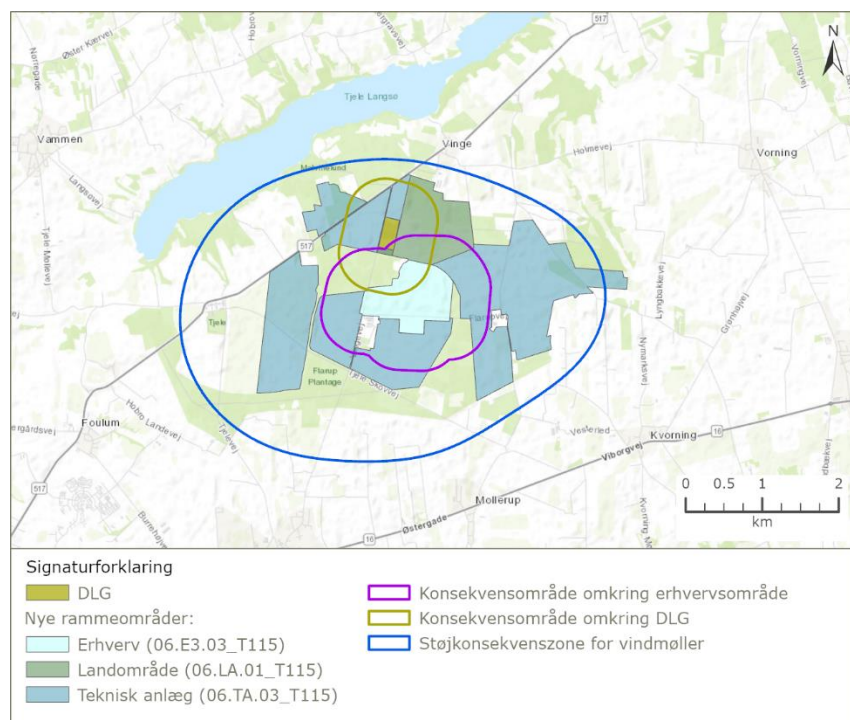
Etablering af støjende virksomhed og anlæg skal ske således, at der ikke opstår støjulemper for eksisterende eller planlagt støjfølsom arealanvendelse.

Stærkt støjende virksomheder skal etableres i eller i nærheden af områder, der i forvejen er støjbelastede.

Planen tillader støjende virksomhed, som ikke kan indplaceres i eksisterende støjbelastede områder. Derfor udlægges nye rammeområder til erhverv og tekniske anlæg. Der er ikke eksisterende eller planlagte støjfølsomme arealanvendelser i nærheden af planområdet.

5.3

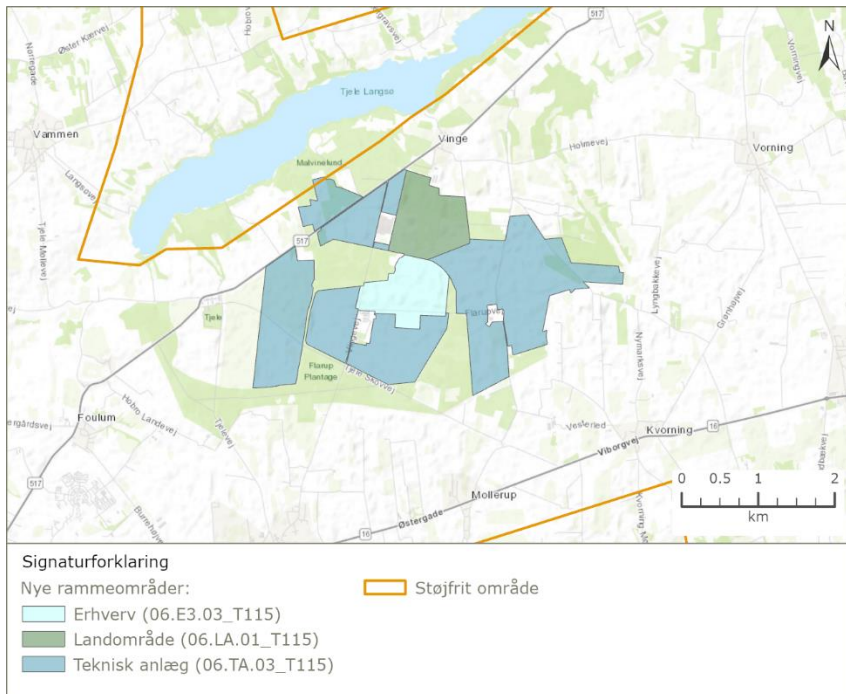
Der udpeges de på kortet viste støjkonsekvensområder. I disse områder og i andre støjbelastede områder må der ikke etableres boliger eller udlægges arealer til støjfølsomme formål.

Der udlægges nye støjkonsekvensområder omkring vindmøller og energiklyngen/erhvervsområdet.

5.4

Der udpeges de på kort viste støjfri områder. Disse områder skal friholdes for støjende aktiviteter, og der må ikke i deres nærhed etableres aktiviteter, som påvirker området med støj.

Det vurderes ikke, at der er overensstemmelse mellem det støjfri område, der omfatter Tjele Langsø og området nord for, og udlægget af Energipark Tjele. Muligheden for at anvende området til energipark vurderes at være af samfundsmæssige betydning i forhold til den grønne omstilling. Derfor udtages det støjfri område omkring Tjele Langsø og området nord for af kommuneplanen.

6 - Turisme, oplevelser og ferieanlæg

6.1

Det er Viborg Byråds målsætning:

- at alle kommunens borgere inden for en rimelig afstand fra deres bopæl har mulighed for at dyrke friluftsliv og rekreative aktiviteter bl.a. ved, at adgangen til naturen forbedres og tænkes ind ved udlægning af nye boligområder
- at kapaciteten i eksisterende turistanlæg skal udnyttes bedst muligt, og at udviklingen af turismen primært skal komme de eksisterende ferieanlæg til gode
- at skabe events, der giver autentiske oplevelser og opmærksomhed, at fremme kendskabet til og videreudvikle attraktioner – gerne i et samspil med kulturarven og den historiske arv, der kan tiltrække flere turister og indbyggere, at styrke samarbejdet med erhvervslivet og kulturlivet om events og attraktioner, at understøtte og udvikle rammerne for udøvelse af eliteidrætten og at styrke kulturlivet i kommunen.

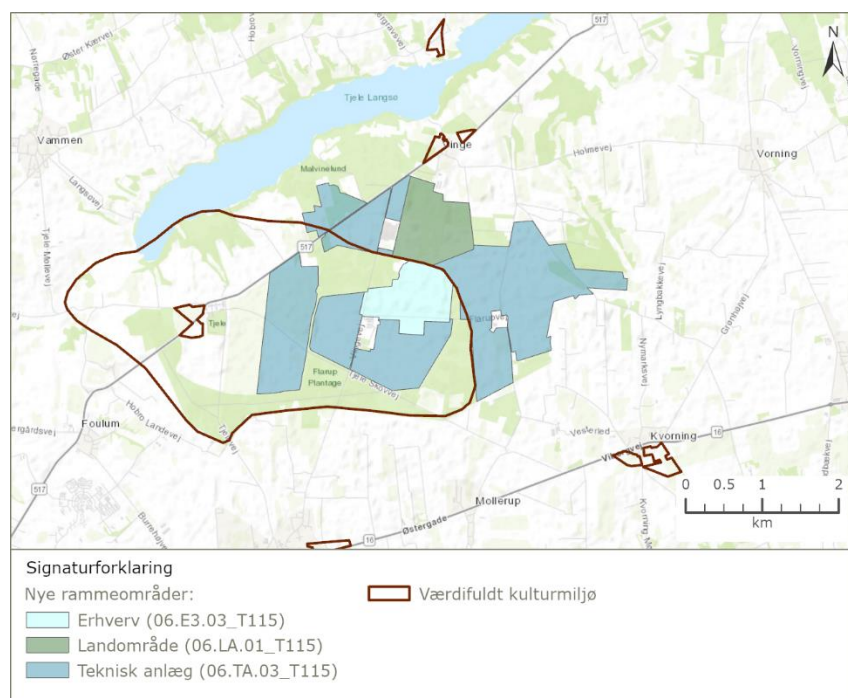
Planlægningen omfatter etablering af et stisystem igennem planområdet, der forbinder flere interessepunkter, der kan understøtte formidling om energianlæggene samt kan anvendes til friluftsmæssige aktiviteter i området, bl.a. shelterplads, udsigtshøje og lignende. Indenfor energiklyngen kan der etableres en oplevelsesrute igennem anlæggene, hvorfra besøgende kan opleve anlæggene i drift, og hvor der formidles om f.eks. grøn energi og bæredygtighed.

6.3

Etablering og udbygning af arealkrævende og/eller støjende anlæg bør ske, så der skabes mulighed for, at anlæggene kan anvendes af flere forskellige brugergrupper.

Med etablering af de ovenfor nævnte interessepunkter vurderes adgangen til planområdet at blive forbedret og at skabe mulighed for, at borgerne også kan anvende området.

7 - Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger

7.1

Inden for de særligt beskyttelsesværdige kulturmiljøer og landsbyer, som fremgår af skema 7.1 og 7.2 samt kort, skal de kulturhistoriske værdier så vidt muligt beskyttes. Byggeri, anlægsarbejder og andre indgreb, der i væsentlig grad vil forringe oplevelsen eller kvaliteten af de kulturhistoriske værdier, må ikke finde sted. Se udpegningsgrundlag her.

7.3

Også uden for de udpegede områder skal der lægges vægt på at sikre kulturhistoriske værdier.

En større del af planområdet er udpeget som værdifuldt kulturmiljø, hvilket omfatter herregårdslandskabet omkring Tjele Gods. Udpegningen er inden for planområdet, i sin afgrænsning og sit indhold, sammenfaldende med udpegningen af værdifulde landskaber, og planens forhold til herregårdslandskabet er således beskrevet uddybende under retningslinje 11 nedenfor.

På baggrund af landskabsanalysen, som er gennemgået under retningslinje 11, ændrer kommuneplantillægget afgrænsningen af kulturmiljøet, sammen med udpegningen af det bevaringsværdige landskab "Tjele Gods", til kun at omfatte arealerne i ejerlavet "Tjele Hovedgård". Herefter er det kun solcelleanlæg og vindmøller, der planlægges opstillet inden for en del af det resterende udpegede herregårdslandskab.

8 - Landbrug og fiskeri

8.1

Det er Byrådets målsætning, at jordbrugserhvervene – landbrug, gartneri og skovbrug – sikres de bedst mulige produktionsbetingelser blandt andet ved at friholde landområderne uden for byer og landsbyer for byggeri og anlæg, som ikke er erhvervsmæssigt nødvendigt for jordbrugs- og fiskerierhvervet.

Den grønne omstilling og produktionen af VE har så stor samfundsmæssig prioritet, at andre arealinteresser som f.eks. jordbrugets, i visse situationer må vige. Placering af biogasanlæg, PtX-anlæg (brint, bio-brændsel) samt aktiviteter, som kan udnytte "restprodukter" fra disse anlæg, sammen med VE-anlæg (solceller og vindmøller), giver mulighed for direkte optimering af anvendelsen af strømmen fra VE-anlæggene.

Planområdet omfatter arealudlæg til solceller, hvor jorden fortsat kan dyrkes mindre intensivt under og mellem solcellepanelerne, så en vis jordbrugsmæssig anvendelse af arealerne vil fortsat være mulig.

Visse af anlæggene i erhvervsområdet i planområdet, bl.a. biogasanlæg og græsproteinanlæg, er afhængige af input fra landbruget, hvorfor det er fordelagtigt, at anlæggene etableres i et landbrugsområde. Visse anlæg har dog ikke direkte relation til jordbrugs- og fiskerierhvervet.

Endelig kan det nye erhvervsområde rumme virksomheder, som af miljø- og sikkerhedsmæssige grunde ikke er velegnede til placering i traditionelle erhvervsområder i byerne, som redegjort for i retningslinje 1.2

8.2

Det er Byrådets målsætning, at der skal være plads til natur i landbrugslandet, at levesteder for det naturlige dyre- og planteliv så vidt muligt opretholdes, at naturen plejes og forbedres og om muligt at naturindholdet øges, og at der skal være et finmasket og sammenhængende net af naturområder i kommunen.

I kommuneplanrammerne stilles krav om sikring af flere faunapassager igennem planområdet, der forbinder flere naturområder inden for og uden for planområdet, ligesom flere arealer tages ud af landbrugsdrift, mens der fortsat dyrkes græs under solpanelerne, og der etableres nye beplantningsbælter langs kommuneplanrammernes grænser, ligesom en del af de eksisterende beplantningsbælter bevares.

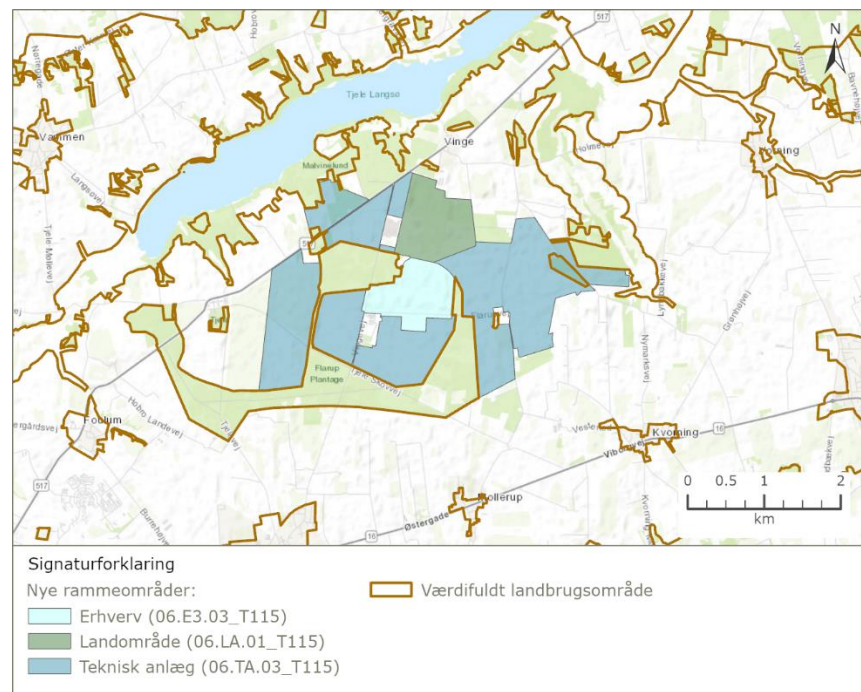
8.3

Dyrkningsjorden er en begrænset ressource, som skal beskyttes. Permanent anvendelse af dyrkningsjord til andet end jordbrug skal derfor begrænses mest muligt.

Anvendelse af arealerne i planområdet til etableringen af solcelleanlæg og vindmøller er i overensstemmelse med den samlede samfundsmæssige interesse om at etablere vedvarende energianlæg, og planlægningen vurderes derfor at kunne rummes inden for retningslinjen.

8.4

Kortet viser de værdifulde landbrugsområder. Der kan i disse områder ikke meddeles tilladelse til byggeri eller anlæg, som forhindrer eller vanskeliggør den jordbrugsmæssige udnyttelse, medmindre en samlet samfundsmæssig afvejning tilsiger det.

Anvendelse af arealerne i planområdet til etableringen af solcelleanlæg og vindmøller er i overensstemmelse med den samlede samfundsmæssige interesse om at etablere vedvarende energianlæg.

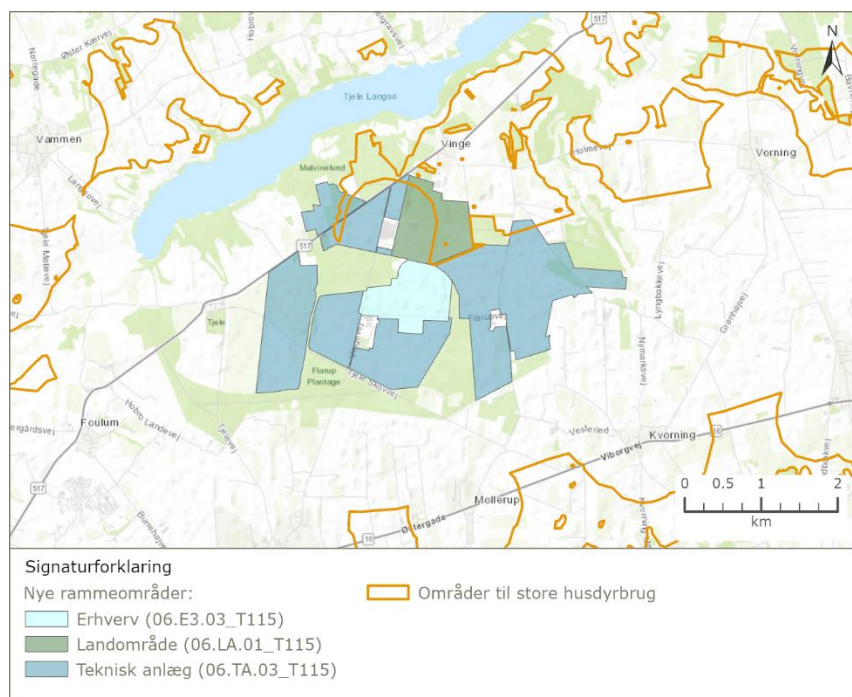
Etablering af energiklynge, solcelleanlæg og vindmøller inden for lokalplanområdet medfører en reduktion af landbrugsarealer på 0,71 % af det samlede dyrkningsareal i Viborg Kommune¹. Området vil i et vist omfang fortsat kunne anvendes til en landbrugsdrift, da lokalplanen ikke forhindrer landbrugsmæssig dyrkning af f.eks. græs på arealer, der måtte være anvendelige hertil. Endelig indeholder lokalplanen bestemmelser om, at området skal reetableres efter energiparkens ophør.

¹ Viborg Kommunes landbrugsareal udgør cirka 85.000 ha (data: Danmarks Statistik). Der udtages ca. 600 ha landbrugsjord med planlægningen. For yderligere detaljer, se miljøvurderingens kapitel om Jordarealer.

Grundet det store areal og den lange tidshorisont for reetablering af landbrugsdriften tages arealerne indenfor planområdet ud af udpegningen til værdifulde landbrugsområder, da området ønskes anvendt til vedvarende energianlæg.

8.5

På kort er også vist områder til store husdyrbrug. Driftsbygninger og – anlæg på store husdyrbrug på mere end 500 dyreenheder kan som udgangspunkt etableres alle steder i kommunen, hvor hensynet til byer, miljø, natur mv. ikke taler afgørende imod - dog helst inden for de udpegede områder til store husdyrbrug.

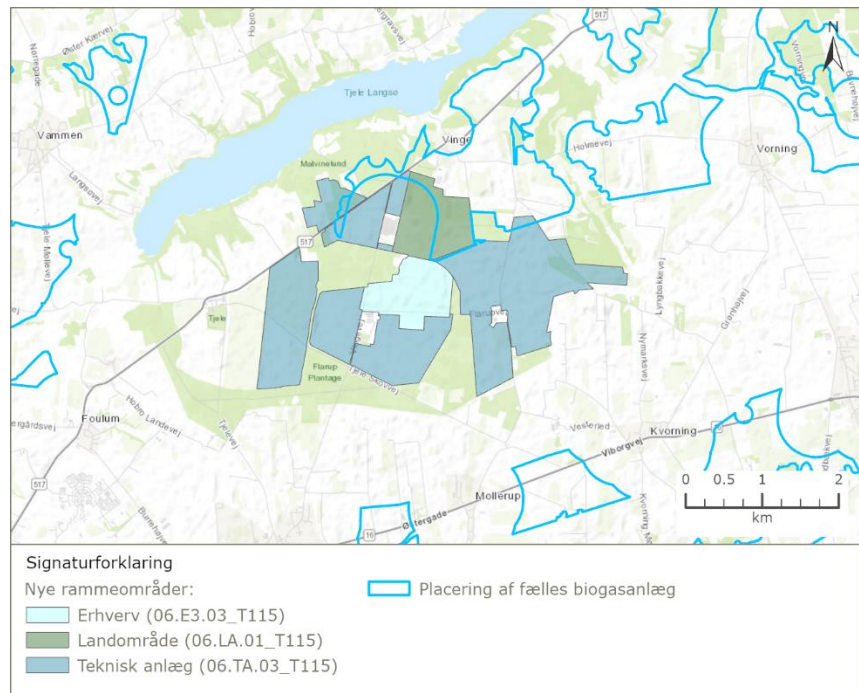

En del af planområdet er udlagt til store husdyrbrug. Anvendelsen af området til etablering af solcelleanlæg og vindmøller inden for udpegningen til store husdyrbrug vil forhindre anvendelsen til store husdyrbrug i 30 år, og arealerne indenfor planområdet er derfor taget ud af udpegningen til store husdyrbrug, da området ønskes anvendt til vedvarende energianlæg.

8.6

Byrådet lægger vægt på, at fælles biogasanlæg lokaliseres nær større veje, gylleproducenter og aftagere samt under hensyntagen til byer, natur-, landskabs- og miljømæssige interesser. Lokalisering bør fortrinsvis ske inden for de udpegede områder, som er potentielt egnede til fælles biogasanlæg; de er vist på kort.

Der kan i kommuneplanens rammeområde 03.TA.01_T51 etableres et biogasanlæg med tilhørende funktioner inden for rammerne af den tilhørende miljørapport.

Udnyttelse af planområdet til solcelleanlæg vil forhindre, at arealerne anvendes til dette. Planlægningen indeholder dog muligheden for at etablere et biogasanlæg inden for energiklyngen, der ligger uden for udpegningen. Området er bl.a. valgt, da der er gode adgangsforhold til det overordnede vejnet. De udpegede arealer til placering af fælles biogasanlæg er derfor taget ud af kommuneplanens udpegning. Reduktionen af udpegningen vurderes ikke at have nogen væsentlig betydning for mulighederne for placering af yderligere fælles biogasanlæg i kommunen.

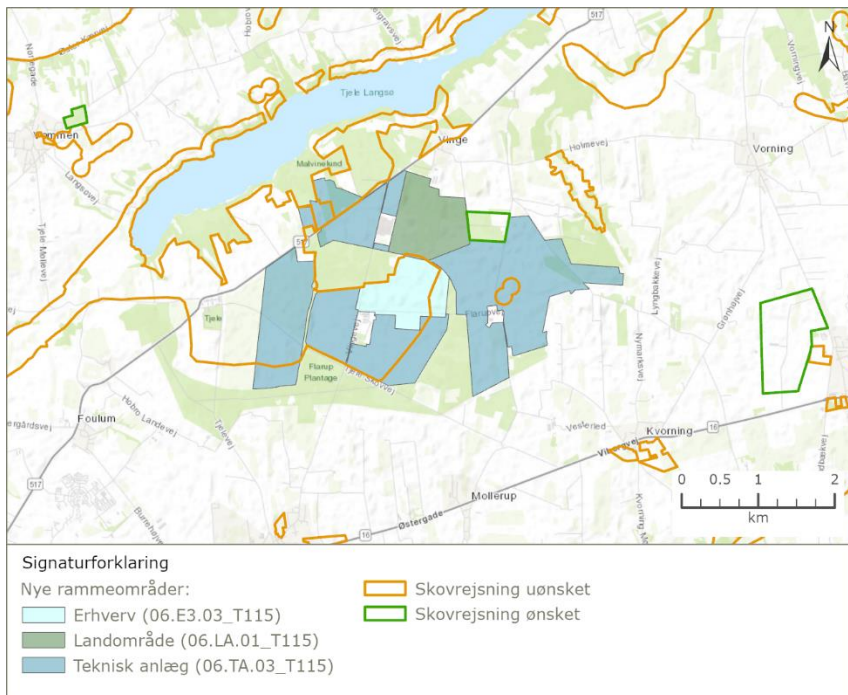
Opstilling af vindmøller i lokalplanområdet vurderes ikke at være i strid med kommuneplanretningslinjen, da vindmøllerne fysisk optager meget begrænset plads, og ikke i sig selv vil være en hindring for også at etablere et biogasanlæg på arealerne.

9 – Skovrejsningsområder og områder hvor skovrejsning er uønsket

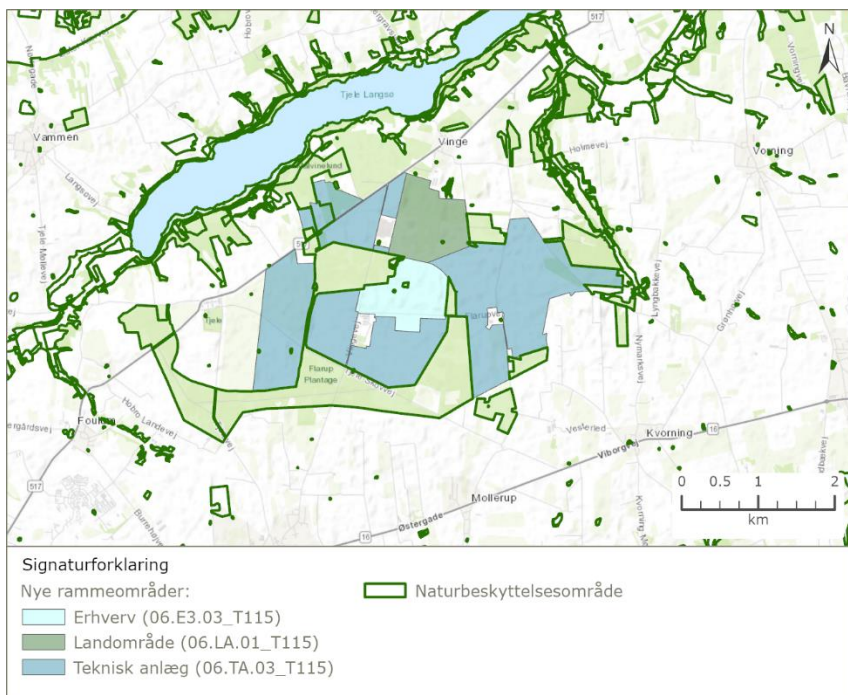
9.2

På kort er udpeget skovrejsningsområder, hvor skovtilplantning ønskes fremmet, og områder, hvor skovtilplantning er uønsket.

Udlægning af kommuneplanrammerne omfatter områder, hvor skovrejsning er uønsket. Planerne omfatter ikke opførelse af skov, og vurderes således at være i overensstemmelse med retningslinjen.

10 – Naturområder og økologiske forbindelseslinjer

10.1

Naturområder og økologiske forbindelseslinjer er vist på kort. Naturværdierne i disse områder skal beskyttes. Beskyttelseshensynet går forud for andre interesser.

Planområdet indeholder flere mindre områder, der er udpeget som naturområder. Områderne omfatter § 3-beskyttede naturområder såsom søer. Udlægning af kommuneplanrammerne indeholder rammebestemmelser om en grøn korridor, som forbinder flere af de eksisterende naturområder, ligesom der fastsættes rammebestemmelser om, at der skal holdes 10 meters afstand til naturområderne. Naturområdernes naturmæssige værdi vurderes således ikke at blive forringet.

10.4

Anlægsarbejder og byggeri tillades ikke i naturområder og økologiske forbindelseslinjer, hvis det indebærer en forringelse af de naturmæssige værdier, der ligger til grund for udpegningen, herunder forringer muligheden for at skabe nye eller udvide eksisterende økologiske forbindelseslinjer.

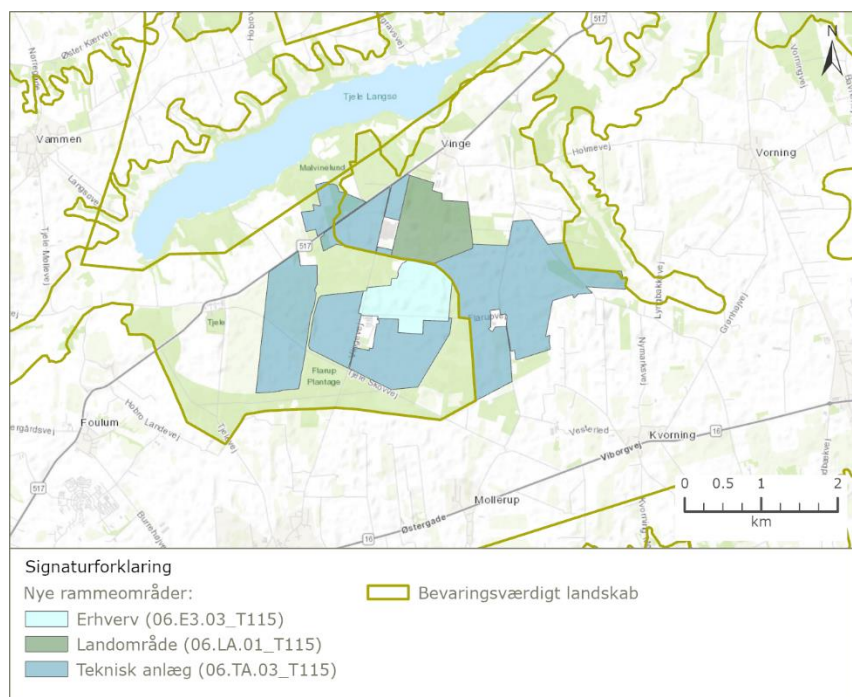
Udlægning af kommuneplanrammerne indeholder rammebestemmelser om en grøn korridor, som forbinder flere af de eksisterende naturområder, ligesom der fastsættes rammebestemmelser om, at der skal holdes 10 meters afstand til naturområderne. Naturområdernes naturmæssige værdi vurderes således ikke at blive forringet.

10.5

Anlægsarbejder eller byggeri, der isoleret set medfører forringelse af de værdier, som ligger til grund for udpegningen af økologiske forbindelseslinjer og naturområder, tillades kun undtagelsesvist, og kun hvis projektet også indebærer tiltag, der opvejer forringelsen. Tiltagene skal kunne forbedre levevilkårene for det naturlige dyre- og planteliv.

På baggrund af rammebestemmelserne omkring afstand til beskyttet natur og etablering af grøn korridor vurderes planlægningen ikke at forringe naturområderne.

11 – Værdifulde landskaber, kystlandskaber og geologiske områder

11.1

Byggeri og anlæg uden for de værdifulde landskaber og de geologiske interesseområder må ikke tillades placeret eller udformet, så de i væsentlig grad forringer de landskabelige og geologiske værdier i disse områder.

Byggeri og anlæg i energiklyngen (erhvervsområdet) og, ikke mindst, de høje vindmøller i planområdet, vil kunne ses fra de udpegede værdifulde landskaber ved Tjele Gods (Herregårdslandskabet), Tjele Langsø (Sølandskabet), og i mindre omfang fra Ådalslandskabet med Skals Å og Nørreå. I miljøvurderingen af planen er det konkluderet, at planlægningen vil kunne medføre en væsentlig visuel påvirkning af både Sølandskabet og Ådalslandskabet i nærzonen. Oplevelsen af disse bevaringsværdige landskaber vil få et forøget indhold af tekniske landskabselementer, og oplevelsen vil dermed blive ændret.

De tekniske anlæg vil blive placeret uden for disse bevaringsværdige landskaber, og landskabselementerne i selve de bevaringsværdige landskaber berøres eller ændres således ikke direkte fysisk af de nye tekniske anlæg.

For at sikre overensstemmelse mellem udlægningen af område til Energipark Tjele og kommuneplanens retningslinjer om værdifulde landskaber, tilføjes der i retningslinje 11.1 en undtagelse i forhold til etablering af Energipark Tjele. Retningslinjen vil herefter have følgende ordlyd:

”11.1: Byggeri og anlæg uden for de værdifulde landskaber og de geologiske interesseområder må ikke tillades placeret eller udformet, så de i væsentlig grad forringer de landskabelige og geologiske værdier i disse områder. Ovenstående er ikke til hinder for at Energipark Tjele kan realiseres.”

Undtagelsen for så vidt angår Energipark Tjele tilføjes fordi tungtvæjende samfundsmæssige interesser i forhold til den grønne omstilling taler for det, samt at påvirkningen af Sølandskabet og Ådalslandskabet

er reversibel i og med, at anlæggene i Energipark Tjele vil kunne fjernes, når de måtte blive taget ud af drift.

11.2

Kortet viser de værdifulde landskaber. I de værdifulde landskaber skal de landskabelige værdier beskyttes. Beskyttelseshensynet skal tillægges særlig stor vægt i kommunens afgørelser og planlægning.

En del af planlægningen omfatter arealer inden for det udpegede værdifulde landskab i Viborg Kommune. Afgrænsningen af arealet inden for planområdet defineres primært af udpegningen af det særligt beskyttelsesværdige kulturmiljø "Tjele Hovedgård" med selve herregården "Tjele Gods" som ankerpunkt.

Som en del af grundlaget for dette kommuneplantillæg, er der udarbejdet en landskabskarakteranalyse for området med henblik på konsolidering/revurdering af afgrænsningen af landskabsudpegningerne i området, og en identifikation af de bærende elementer i det udpegede kulturmiljø ved Tjele Gods og den konkrete afgrænsning af denne udpegning.

I landskabskarakteranalysen konkluderes det, at de visuelt bærende elementer i herregårdslandskabet ved Tjele Gods, er herregårdens herskabsbeboelse, parkanlæg og avlsbygningerne, Tjele Kirke samt de store åbne markflader omkring selve herregårdsbebyggelsen, og de dertil hørende markante jorddiger og "herregårdshegn" (levede hegn med store gamle træer). Gårdene Tjele Mølle, Tjele Hedegård, Flarupgård og Vingegård, som har været/er driftsmæssigt knyttet til Tjele Gods, vurderes ikke at indgå som elementer i herregårdslandskabet ved Tjele Gods.

På baggrund af landskabsanalysen ændres afgrænsningen af det bevaringsværdige landskab, der tager udgangspunkt i herregårdslandskabet med "Tjele Gods", i forhold til den hidtidige udpegning i kommuneplanen, til kun at omfatte arealerne i ejerlavet "Tjele Hovedgård".

I forhold til afgrænsningen af det værdifulde Sølandskab med Tjele Langsø mod herregårds- og landbrugslandskabet syd for søen, konkluderes det i landskabskarakteranalysen, at den visuelle grænse mellem disse landskaber ligger på den terrænmæssige overgang mellem den tunneldal, som Tjele Langsø ligger i, og den højereliggende bundmoræneflade med landbrug, herunder "Tjele Gods".

På baggrund af landskabsanalysen ændres afgrænsningen af det bevaringsværdige landskab, der tager udgangspunkt i Sølandskabet, på strækningen fra Tjele til Vinge, så den i grove træk ligger i den beskrevne overgang.

11.3

Anlægsarbejder og byggeri må ikke tillades placeret i de værdifulde landskaber, hvis det indebærer en forringelse af de landskabelige værdier, der ligger til grund for udpegningen.

En del af planlægningen omfatter mulighed for opstilling af vindmøller og solcellepaneler i værdifuldt landskab, nærmere bestemt i herregårdslandskabet ved Tjele Gods.

I planlovens § 11b, stk. 5 gives der kommunen hjemmel til at planlægge for opstilling af vindmøller og solceller i værdifulde landskaber, hvis der er tale om herregårdslandskaber uden særlig kvalitet.

Den udarbejdede landskabskarakteranalyse omfatter en vurdering af, om herregårdslandskabet ved Tjele Gods er af "særlig kvalitet". Det konkluderes at herregårdslandskabet ikke er af særlig kvalitet.

Visuelt kan herregårdslandskabet afgrænses til kun at omfatte selve herregårdsbebyggelse "Tjele Gods" og de omkringliggende, store marker, der afgrænses af diger og herregårdshegn (store træer), det der arealmæssigt svarer til "hovedgårdens" ejerlav: Tjele Hovedgård. Det er her, man oplever et landskab med herregårds-karakter. Selve herregården Tjele er, i forhold til mange andre herregårde, meget "introvert" og lukket omkring sig selv. Den er afskærmet fra de umiddelbare omgivelser af høj bevoksning, og åbner sig ikke ud mod markerne eller mod Sølandskabet ved Tjele Langsø, og er ej heller orienteret eller disponeret efter disse landskabstræk. Samtidigt er der ikke mange "dyrkerede herligheder" (gravhøje, udsigter, prægtige haver etc.) i herregårdslandskabet, som ellers er et typisk karaktertegn for et herregårdslandskab. Ligeledes findes der ikke alléer med stor gamle træ langs vejene.

Planlægningens væsentligste betydning for herregårdslandskabet omkring Tjele Gods vil være den reduktion af udsynet over de åbne marker og til de historiske diger med tilhørende ældre træer, der vil følge af opførelsen af solcelleanlæg og evt. tilhørende afskærmende beplantning.

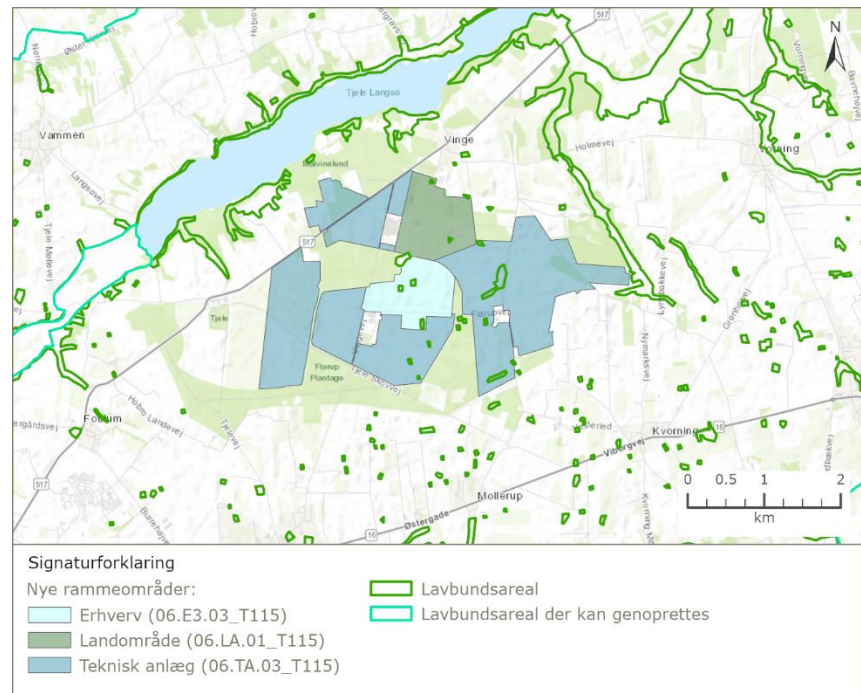
For at bevare oplevelsen af de store markflader omkring herregården, og dermed et af de væsentlige landskabskaraktertræk i herregårdslandskabet, kan etablering af afskærmende beplantning langs planområdets vestlige grænse og langs Tjele Skovvej udelades. Afskærmende beplantning vil reducere markstørrelserne til noget mere "almindeligt", men selvfølgelig skjule det tekniske anlæg. Omvendt vil synlige solcellepaneler kunne opleves som en ny type "afgrøde" på dele af de store marker, men markerne vil stadig kunne opleves som store, og dermed mere "herregårdsagtige".

11.4

Anlægsarbejder eller byggeri, der isoleret set medfører forringelse af de værdier, som ligger til grund for udpegningen, kan undtagelsesvis tillades, hvis projektet også indebærer tiltag, der opvejer forringelsen såsom forbedrede muligheder for rekreative og landskabelige oplevelser.

Bestemmelserne i dette kommuneplantillæg for de tre rammeområder indeholder krav om, at der skal sikres muligheder for anlæg af stier og interessepunkter, der giver muligheder for nye landskabelige oplevelser. Disse tiltag vurderes i et vist omfang at kunne opveje påvirkningen af herregårdslandskabet.

12 – Potentielle vådområder og lavbundsarealer

12.1

Der reserveres arealer til genopretning eller nyetablering af vådområder i lavbundsarealer. Reservationerne fremgår af kort.

Flere steder inden for planområdet, er der reserveret areal til lavbundsarealer.

12.2

Inden for de udpegede arealer gives der ikke tilladelser til anlæg, som kan forhindre, at der gennemføres ændringer af vandstands- og afvandringsforholdene.

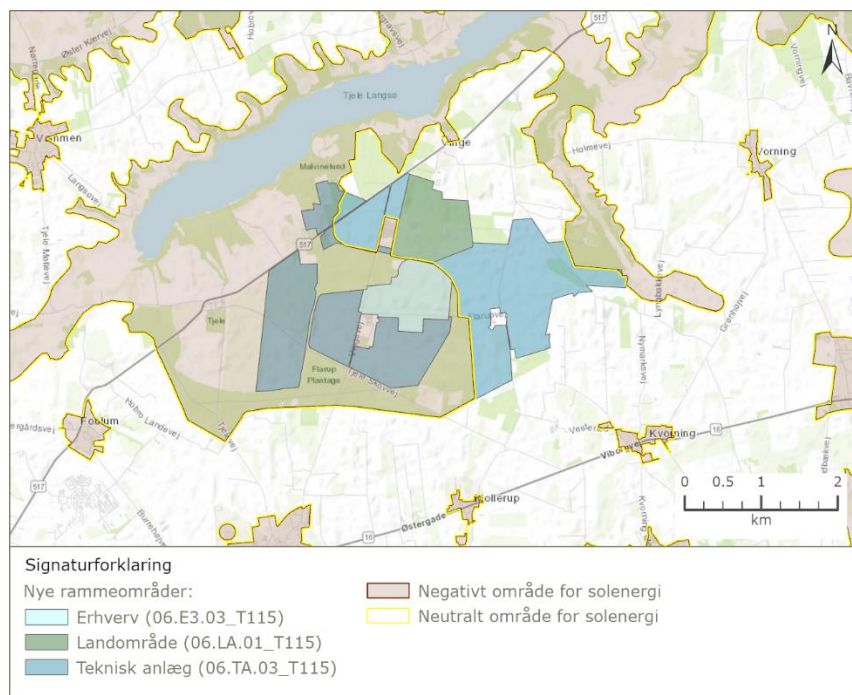
Der er flere mindre, isolerede områder inden for planområdet, der er udpeget som lavbundsarealer. Udnyttelse af planområdet til solcelleanlæg og vindmøller vil forhindre, at arealerne inden for planområdet vil kunne anvendes til etablering af lavbundsarealer. Arealerne udpeget i kommuneplanen som lavbundsarealer er derfor taget ud af kommuneplanen. Der vurderes hovedsageligt at være tale om en teknisk korrektion af de to udpegninger.

Reduktionen af udpegningen vurderes ikke at have nogen reel væsentlig betydning for mulighederne for oprettelse af kvælstoffjernede vådområder i kommunen. Desuden er det byrådets vurdering, at den samfundsmæssige interesse i etablering af VE-anlæg, som en del af den grønne omstilling, her skal veje tungere end udpegningen til lavbundsareal og potentielt vådområde.

13.1 – Store solcelleanlæg

13.1.3

Store solcelleanlæg kan som udgangspunkt ikke placeres inden for de udpegede negative områder. Placering af store solcelleanlæg i negative områder kræver en særlig planlægningsmæssig begrundelse.

En del af planområdet ligger inden for udpegningen af negative områder, hvor der efter retningslinjen, som udgangspunkt, ikke kan etableres store solcelleanlæg. Negativområdet omfatter herregårdslandskabet omkring Tjele Gods og en del af landskabsudpegningen omkring Tjele Langsø. Eftersom en del af herregårdslandskabet tages ud af landskabsudpegningen og der foretages en justering af afgrænsning af Sødalslandskabet, ændres udpegningen af negativområde til store solcelleanlæg tilsvarende landskabsændringerne og overføres til neutralt område for store solcelleanlæg. For den resterende del af herregårdslandskabet kan der argumenteres for at tillade store solcelleanlæg, da der gerne må opsættes solceller jf. planlovens § 11b, stk. 5, hvor herregårdslandskabet ikke vurderes at have særlig kvalitet, jf. miljøvurderingen af landskab og fordi der er stor samfundsmæssig interesse for at etablere VE-anlæg i Danmark, hvilket på dette areal sker i sammenhæng med den samlede Energipark Tjele.

13.1.4

Store solcelleanlæg kan placeres indenfor de udpegede neutrale områder, i det omfang det vurderes, at det er foreneligt med og ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på andre arealinteresser i området.

En anden del af planområdet ligger inden for de udpegede neutrale områder for store solcelleanlæg, og her kan solcelleanlæg placeres i det omfang, det vurderes, at det er foreneligt med, og ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på, andre arealinteresser i området.

13.1.5

Ved planlægning for og etablering af solcelleanlæg skal der ske en vurdering af nabohensyn. Der bør holdes en respektafstand til nærmeste nabobeboelse, medmindre disse er medejere af solcelleanlægget. Respektafstanden vurderes konkret i det enkelte tilfælde.

Ved solcelleanlæg skal der efter konkret vurdering holdes en vis respektafstand til nærmeste nabobeboelse. 12 nabobeboelser nedlægges og nedrives for at kunne realisere lokalplanen og opstille vindmøllerne i området. Herudover er der flere naboer, der ligger mere eller mindre op af planområdet. Der opføres beplantningsbælter, som sikrer, at solcelleanlægget er afskærmet ved naboerne. Solcelleanlægget vurderes derfor kun i begrænset omfang at kunne ses ved beboelserne. For at sikre, at støjgrænserne kan overholdes ved de nære nabobeboelser, må der ikke placeres invertere, transformere og lignende inden for 115 meter af beboelserne.

13.1.6

Store solcelleanlæg på terræn skal så vidt muligt placeres i en samlet helhed.

Placeringen og udformningen af byggefeltet til solcelleanlæg i lokalplanen sikrer, at solcelleanlægget bliver opstillet, så anlægget opleves som et samlet hele.

13.1.7

Det anbefales, at store solcelleanlæg etableres i tilknytning til eksisterende tekniske anlæg.

Der ikke er andre tekniske anlæg i umiddelbar nærhed af planområdet, men der er dog virksomheden DLG ved siden af planområdet. Området ligger imidlertid i tilknytning til overordnet vej, og placeret af hensyn til anlæggene i den samlede Energipark Tjele. Desuden er anlæggets placering også bundet sammen med mulighederne for placering af vindmøllerne, som er en del af det samlede energipark-projekt.

13.1.8

Der skal tilstræbes en multifunktionel anvendelse af områderne til store solcelleanlæg.

Planlægningen giver, ud over muligheden for opstilling af vindmøller i samme område, mulighed for en dyrkning af græs på arealerne mellem solcellepanelerne og vindmøllerne.

13.1.9

Store solcelleanlæg på terræn skal som udgangspunkt placeres på plane arealer eller arealer med ensidig hældning.

Planområdet er ca. 700 ha, og landskabet er derfor forskelligartet inden for planområdet, hvor der er områder, hvor landskabet er bølgende, fladt og med mindre dale. Placeringen er fordelagtig, da solcelleanlægget skal levere strøm til energiklyngen i energiparken. Udnyttelse af planområdet til solceller vurderes derfor at kunne ske i overensstemmelse med retningslinjen.

13.1.10

Store solcelleanlæg skal som udgangspunkt afskærmes med beplantning. Beplantningen skal tilpasses landskabets karakter og skal være på ydersiden af et eventuelt trådhegn

Der er i dag en del læhegn langs markerne i planområdet, og udlægning af kommuneplanrammerne indeholder rammebestemmelser, der sikrer afskærmende beplantning langs lokalplanområdets grænser, hvor grænserne ikke støder op til eksisterende skovbeplantning. Enkelte strækninger friholdes for beplantningsbælter af hensyn til herregårdslandskabet.

13.1.11

Hvis solcelleanlægget påvirker de eksisterende forhold for dyre- og plantelivet skal der etableres passende ledelinjer eller arealer for dyr og planter i eller omkring solcelleområdet.

Hovedparten af arealerne i planområdet består i dag af intensivt dyrkede marker.

Der er mindre områder med § 3-beskyttet natur i og omkring planområdet, fredskov omkring planområdet og registreret flere arter af dyr indenfor og omkring området. Udlægning af kommuneplanrammerne friholder et areal til tajgasædgæs, samt en grøn korridor, der forbinder flere af naturområderne i og omkring planområdet. Planområdet indhegnes ikke med undtagelse af beplantningsbælter i anlægsperioden samt energiklyngen, som indhegnes af sikkerhedshensyn.

Mindre dyr forventes fortsat at bevæge sig igennem området, da der ikke opsættes hegn. Rådyr vil også kunne færdes på området, men fortrækker typisk et mere frit udsyn. Af samme årsag forventes det, at krondyr ikke vil opholde sig på projektarealet efter etablering af solceller. Dog vil manglen på trådhegn muliggøre krydsning af området, når

krondyr bevæger sig mellem vigtige habitater. Der er yderligere etableret tre faunapassager, der skal sikre særligt krondyrs mulighed for at passere igennem planområdet.

13.1.12

Ved etablering af store solcelleanlæg bør borgernes eksisterende mulighed for at færdes ad eksisterende stier og spor i landskabet fastholdes eller erstattes af nye stier eller spor.

I planområdet er der i dag ikke offentlig adgang til færdsel ud over på de veje, der findes i området. Offentlig færdsel på disse veje vil fortsat kunne foregå, da vejene bibeholdes, og anlægget generelt ikke indhegnes med trådhegn. Derudover indeholder planlægningen mulighed for etablering af stier og rekreative områder, hvor offentligheden kan få adgang til området, som ikke eksisterer i dag.

13.1.13

Materialer og drift må ingen steder medføre fare for grundvandet og vandindvindingsinteresserne.

Store dele af planområdet ligger inden for et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), nitratfølsomt indvindingsområde (NFI), og område med en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse. Der er udarbejdet en grundvandsredegørelse, og udlægning af kommuneplanrammer sikrer med rammebestemmelser, at potentielt forurenende aktiviteter samt vandhåndtering inden for planområdet foregår på en måde, hvor der ikke er risiko for at forurene grundvandet.

13.1.14

Der må ikke opleves refleksion fra solcelleanlægget, der blænder trafik, lufttrafik eller nabobebyggelse.

Udlægning af kommuneplanrammerne vil indeholde rammebestemmelser der kan sikre nødvendig afskærmende beplantning, bl.a. i forhold til sikring mod eventuelle genskingener for vejtrafik og naboer. Planområdet ligger ikke i nærheden af indflyvningszoner ved lufthavne eller andre luftrum, hvor genskin ikke kan tillades af hensyn til lufttrafikken.

13.1.15

Områderne skal reetableres og solcelleanlægget skal fjernes, når området ikke længere anvendes til formålet.

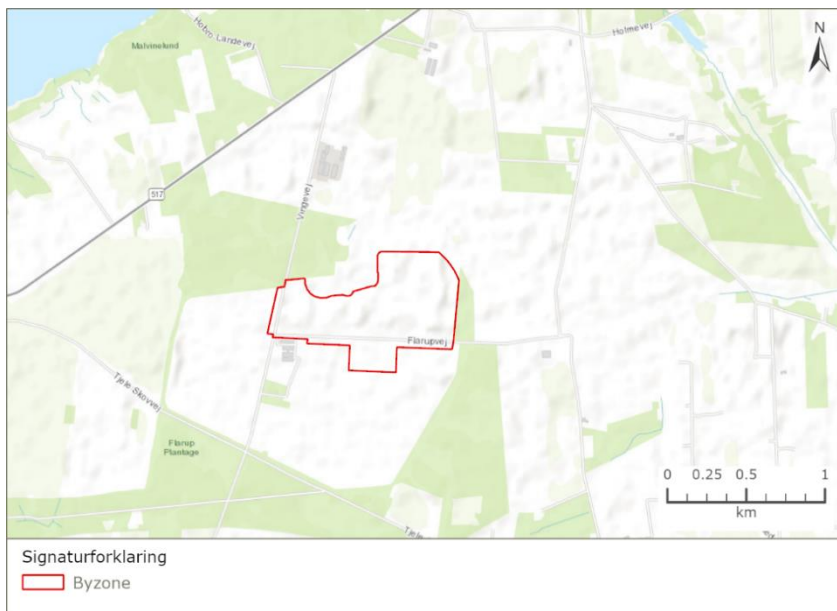
Udlægning af kommuneplanrammerne vil indeholde rammebestemmelser om, at der skal stilles vilkår for bonusvirkning om, at solcelleanlægget skal fjernes senest 1 år efter driften af anlægget er ophørt.

NYE KOMMUNEPLANRETNINGSLINJER

Nye byzonearealer

Med dette tillæg udpeges et areal på ca. 56,4 ha ved Vinge til nyt byzoneareal i kommuneplanen for Viborg Kommune. Området kan rumme et erhvervsområde bestående af en energiklynge. Som følge af bekendtgørelse om statslig udpegning af Tjele Energipark, kan energiklyngen med lokalplan overføres til byzone, jf. §10 med henvisning til § 3, stk. 1, i lov nr. 614 af 11. juni 2024 om statsligt udpegede energiparker.

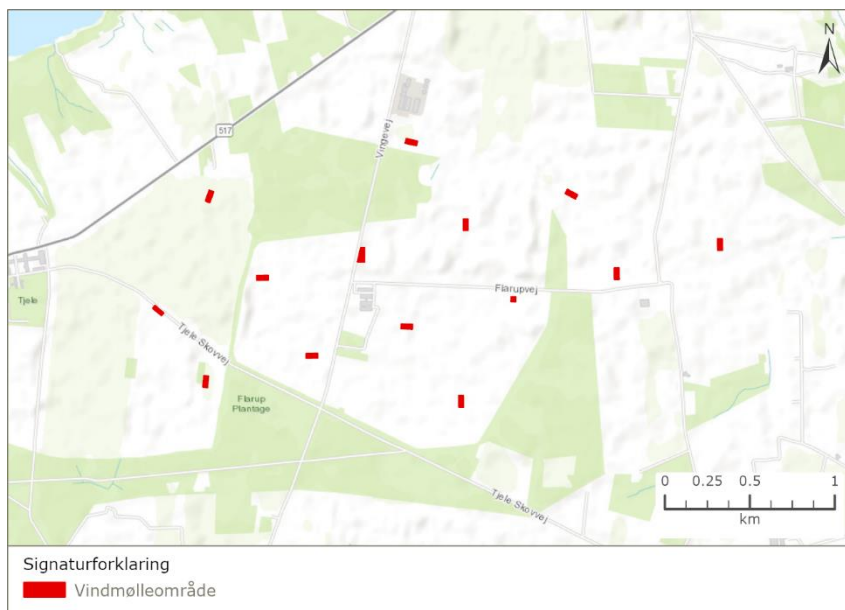
Byzonearealet udpeges som et led i at skabe grundlaget for en realisering af projektet "Energipark Tjele", der udover dette projekt ved Vinge, omfatter et 430 ha stort område rundt om det nye byzoneareal (Energiklyngen) til vindmøller og solcelleanlæg, et 62 ha stort solcelleprojekt ved Kvorning og et godt 21 ha stort vindmølle- og solcelleprojekt ved Sjørring.

Nyt vindmølleområde ved "Energiklyngen"

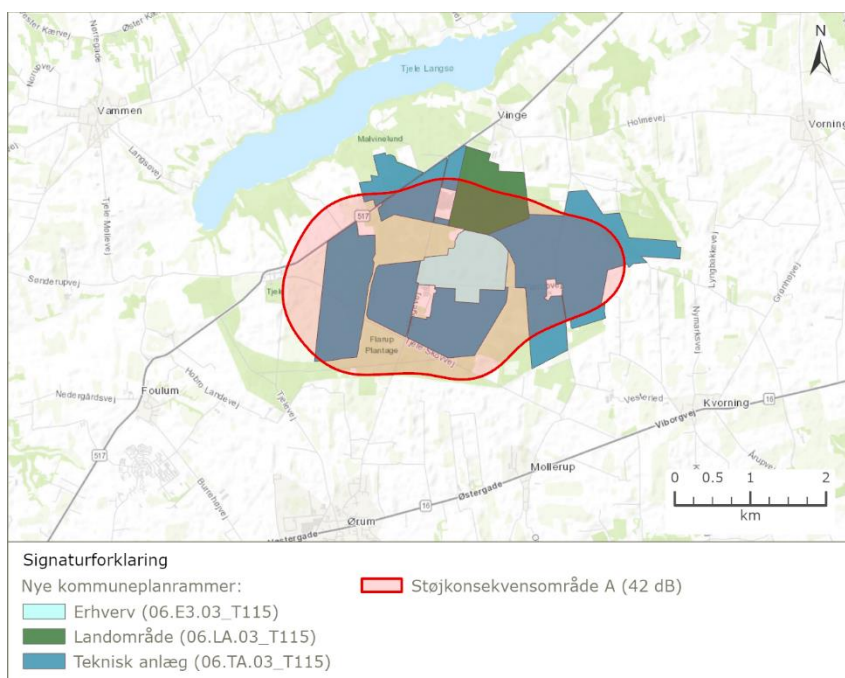
Med dette tillæg udpeges ca. 2,9 ha ved Vinge til nyt vindmølleområde i kommuneplanen for Viborg Kommune. Området kan rumme 14 vindmøller på op til 185 meters højde.

Områderne udpeges som et led i at skabe grundlaget for en realisering af projektet "Energipark Tjele".

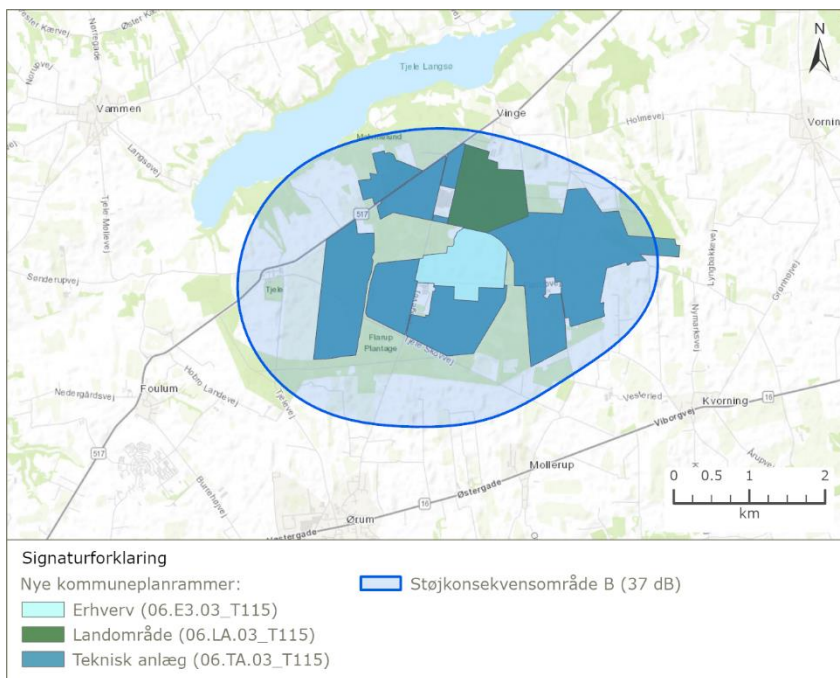

Nye støjkonsekvensområder

Med dette kommuneplantillæg udpeges i kommuneplanen støjkonsekvensområder rundt om det nye vindmølleområde ved Vinge. Konsekvensområderne skal friholdes for ny støjfølsom anvendelse.

Indenfor støjkonsekvensområde A må der ikke gives tilladelse til støjfølsomme anvendelser, f.eks. boliger. Områdets afgrænsning svarer til et beregnet støjniveau fra vindmøller² på 42 dB(A) ved en kildestøj for møllerne på 106,4 dB(A) (v. 6 m/s).

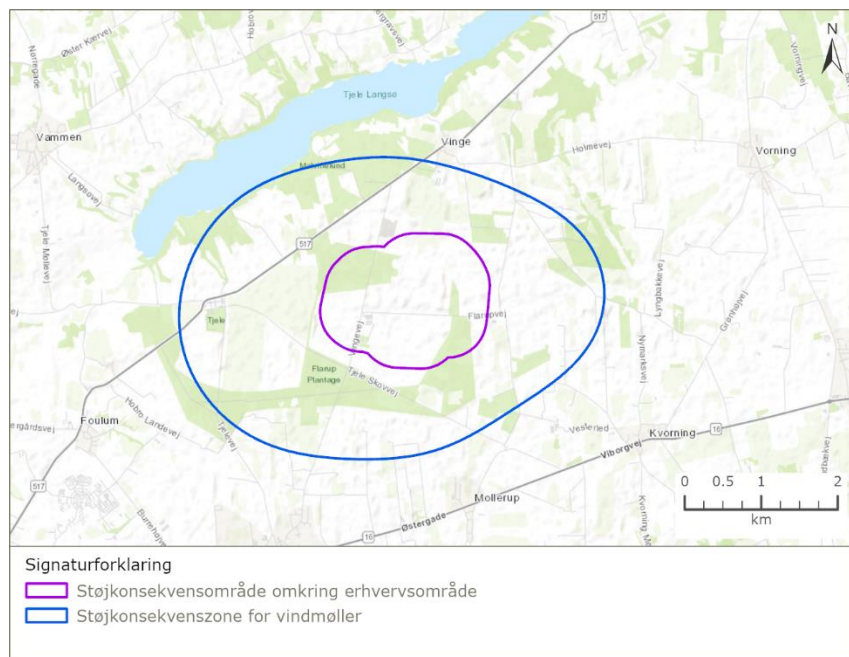
Indenfor støjkonsekvenszone B må der ikke planlægges for støjfølsomme arealanvendelser f.eks. nye boligområder eller institutioner. Områdets afgrænsning svarer til et beregnet støjniveau fra vindmøller³ på 37 dB(A) ved en kildestøj for møllerne på 106,4 dB(A) (v. 6 m/s)

Støjkonsekvensområderne vil sikre, at der ikke kan planlægges for -, eller gives tilladelse til anvendelser, som vil være i strid med reglerne om støj fra vindmøller.

Udover støjkonsekvenszoner for vindmøller udlægges også en støjkonsekvenszone omkring det nye erhvervsområde.

² De aktuelle 14 vindmøller ved Vinge, eksisterende vindmøller samt de planlagte tre vindmøller ved Sjørring.

³ De aktuelle 14 vindmøller ved Vinge, eksisterende vindmøller samt de planlagte tre vindmøller ved Sjørring.

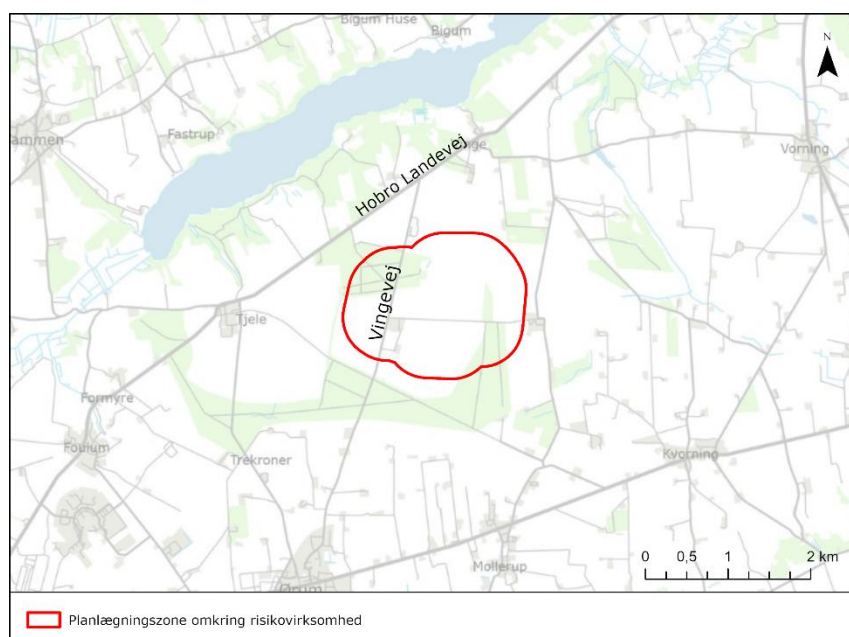

Ny planlægningszone om risikovirkksomhed

Med dette kommuneplantillæg udlægges i overensstemmelse med "Bekendtgørelse nr. 371 af 21.04.2016 om planlægning omkring risikovirkksomheder", en 500 meter planlægningszone omkring det nye byzoneareal, da der gives mulighed for at etablere risikovirkksomhed.

Planlægningszonen vil sikre, at hensynet til risikoen for større uheld indtages i fremtidig planlægningen, hvis der planlægges for arealer i planlægningszonen og dermed mindre end 500 m fra risikovirkksomheder.

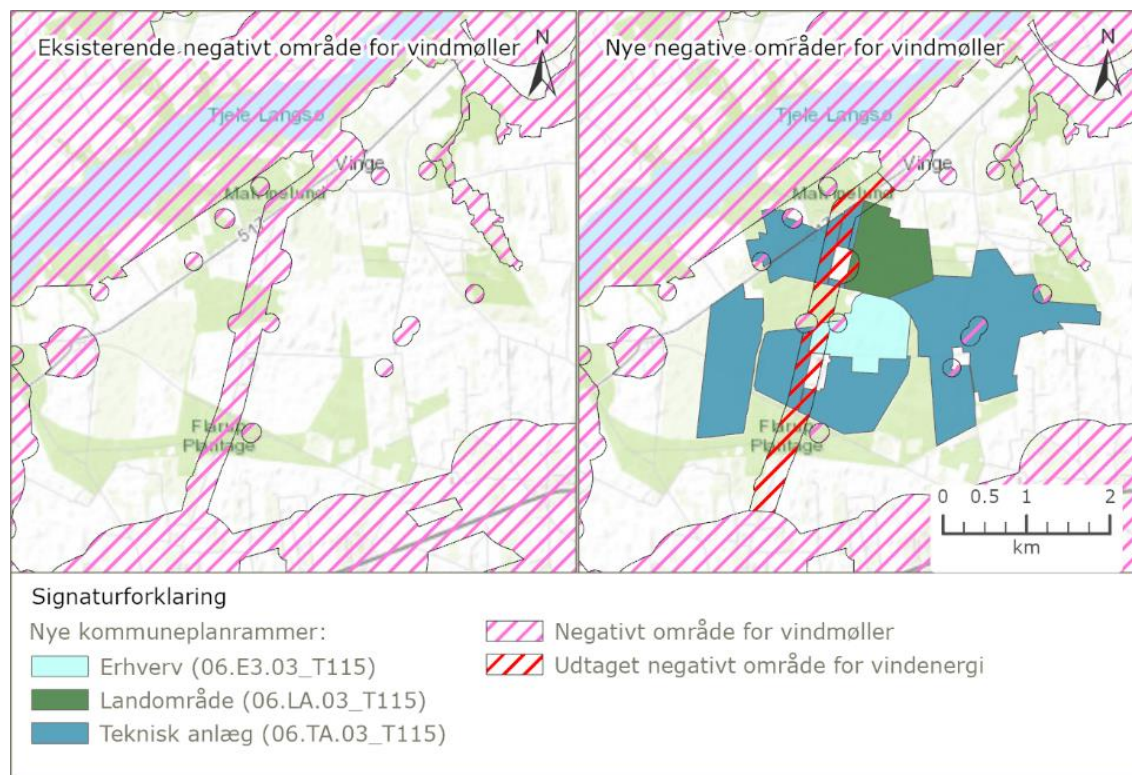
Planlægningszonen er vist på kortet nedenfor.

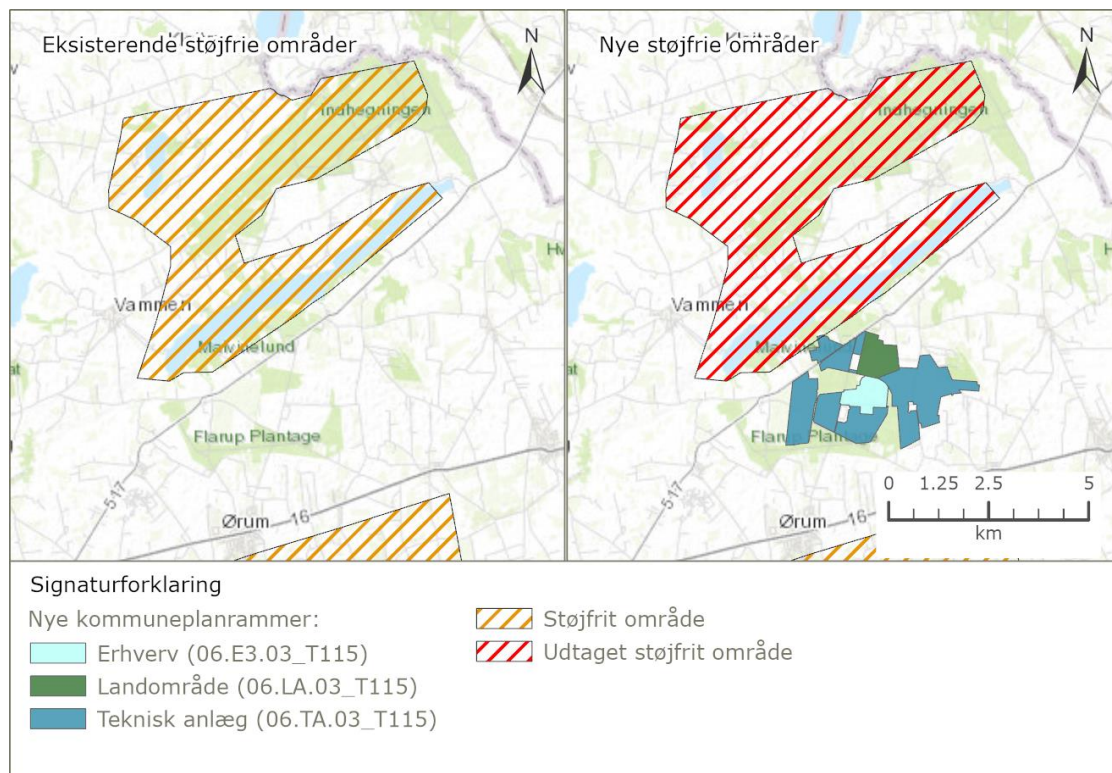
Ændrede kommuneplanretningslinjer

Med dette kommuneplantillæg ændres i følgende retningslinjer i Kommuneplanen 2017 - 2029 for Viborg Kommune:

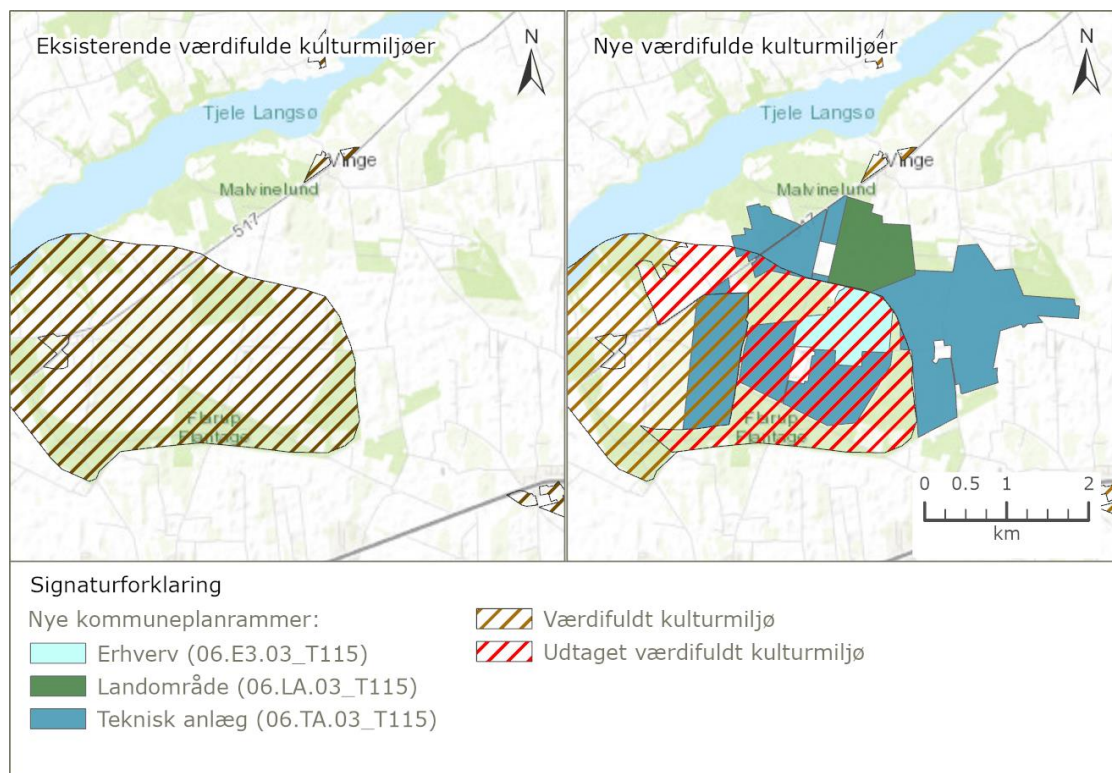
Retningslinje 4.1 – Vindmøller,
Ændring af udpegning.

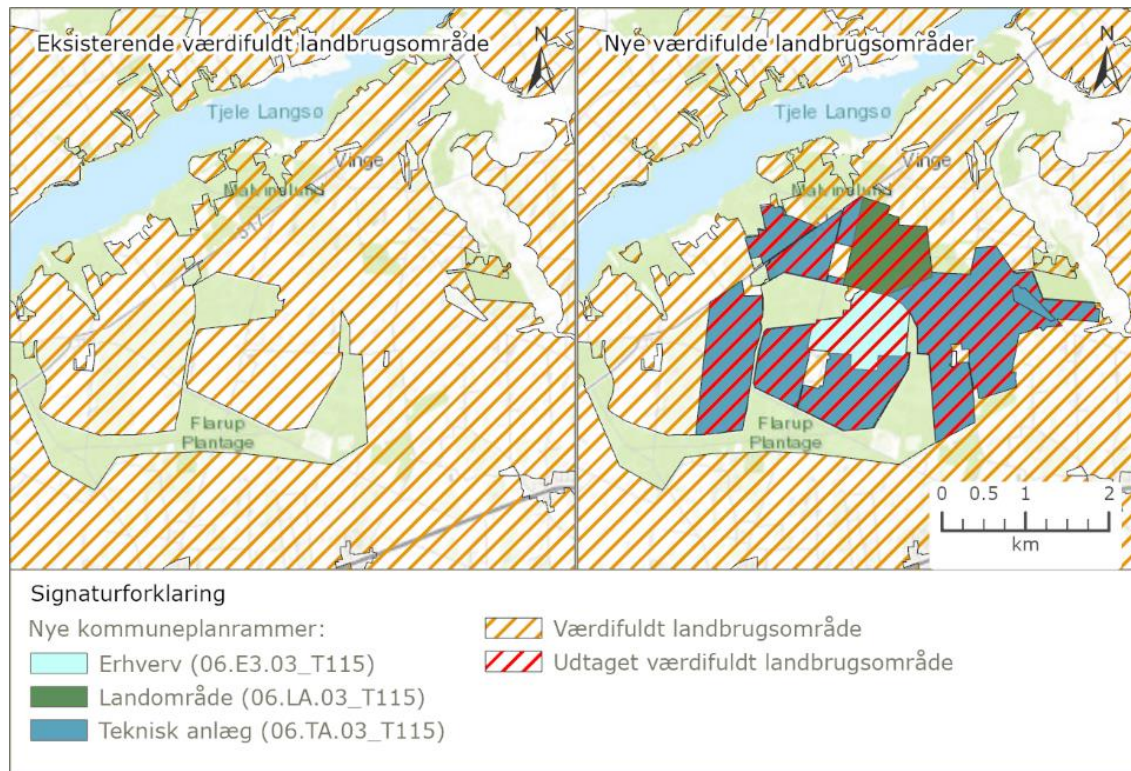
Retningslinje 5.4 – Støjfri områder Ændring af udpegning.

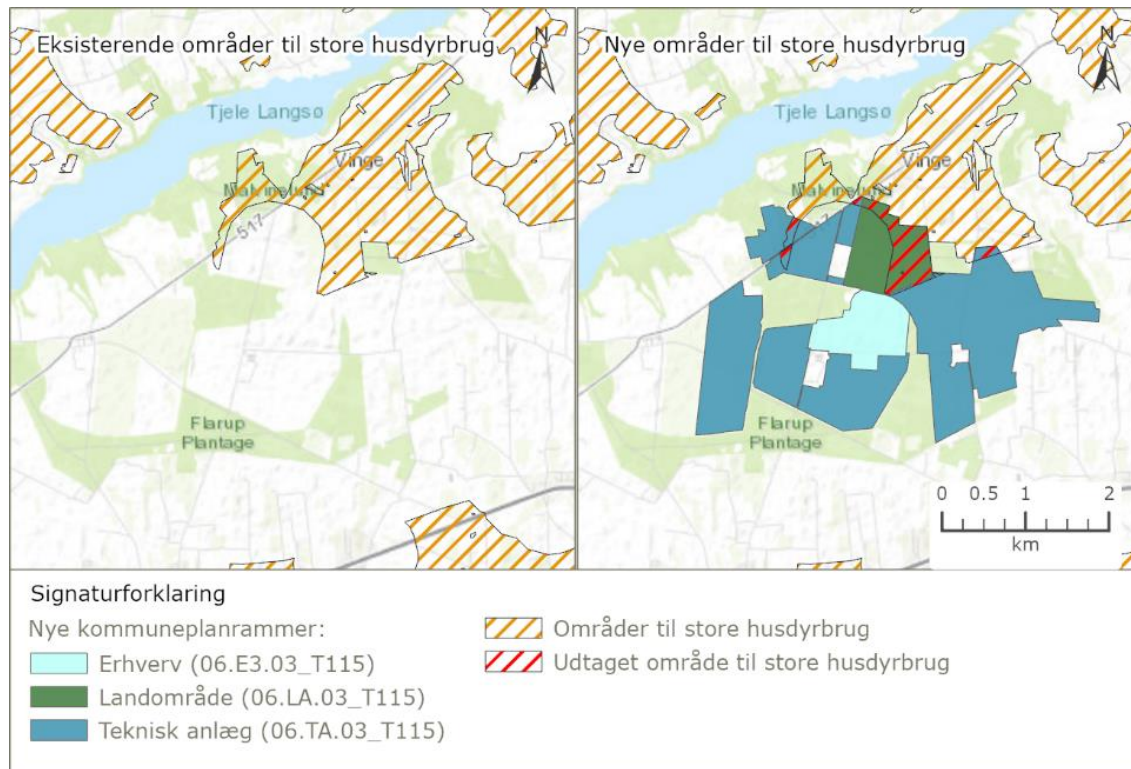
Retningslinje 7.1 – Værdifulde kulturmiljøer, Ændring af udpegning.

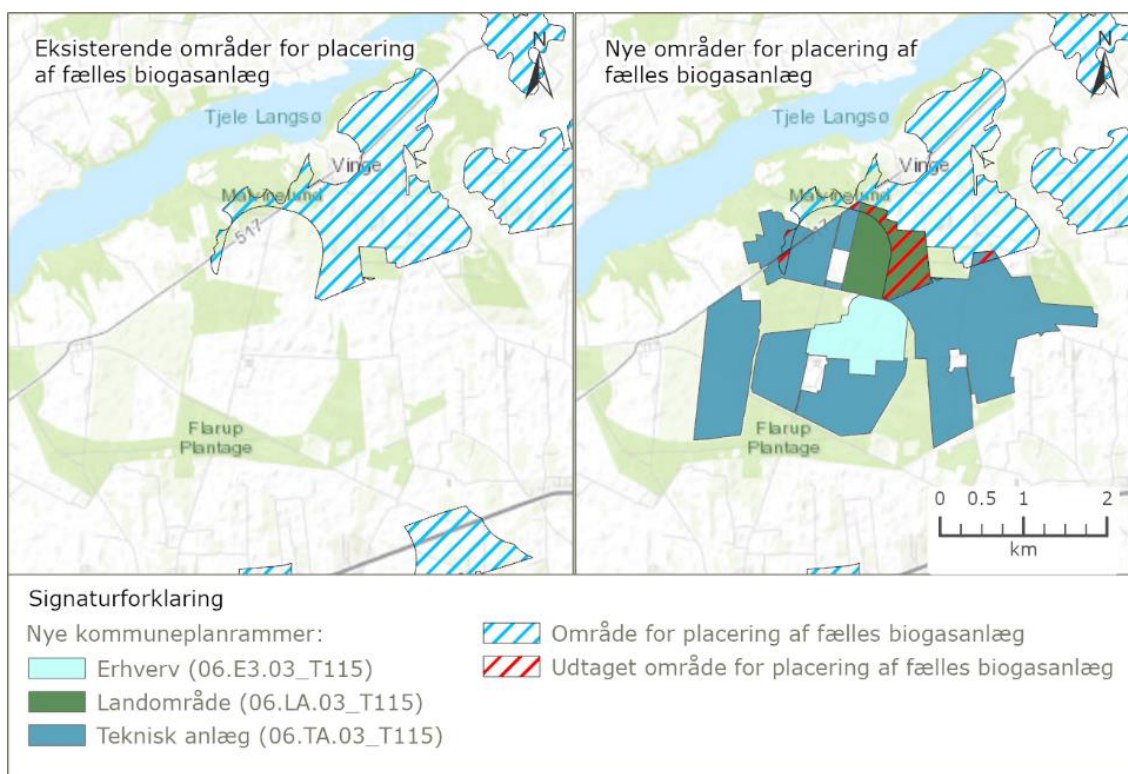
Retningslinje 8.4 – Værdifulde landbrugsområder,
Ændring af udpegning.

Retningslinje 8.5 – Store husdyrbrug,
Ændring af udpegning.

Retningslinje 8.6 – Placering af fælles biogasanlæg, Ændring af udpegning.

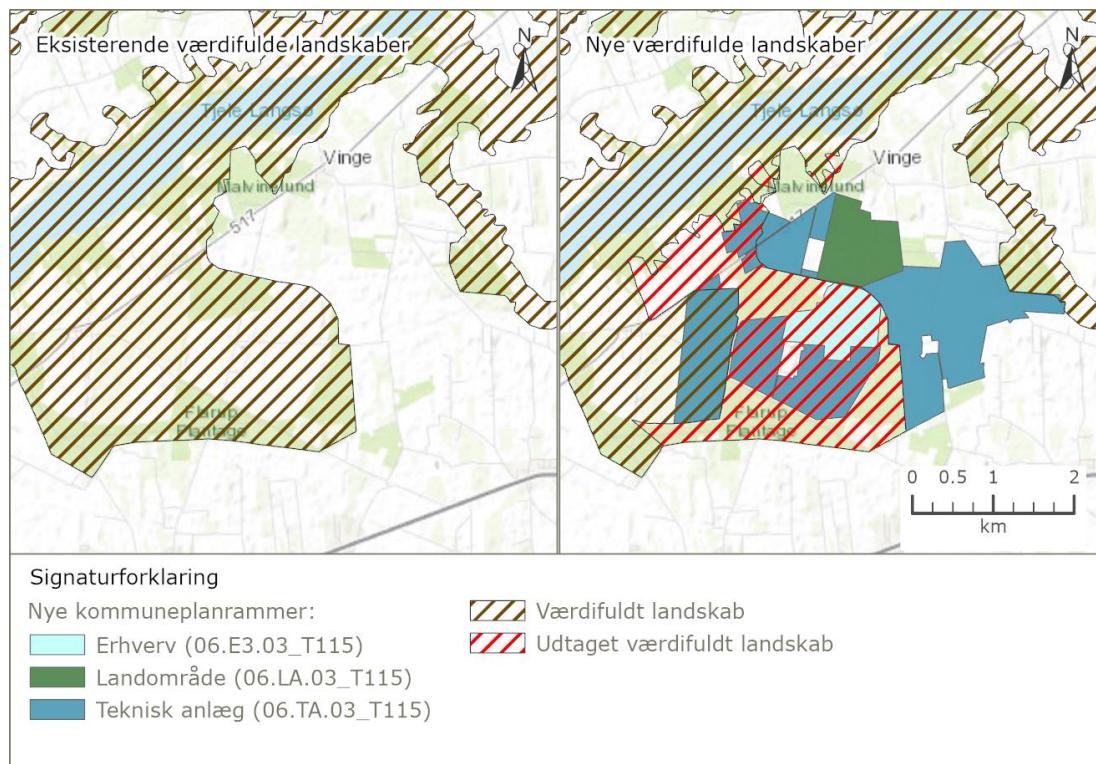

Retningslinje 11.1 – Værdifulde landskaber.

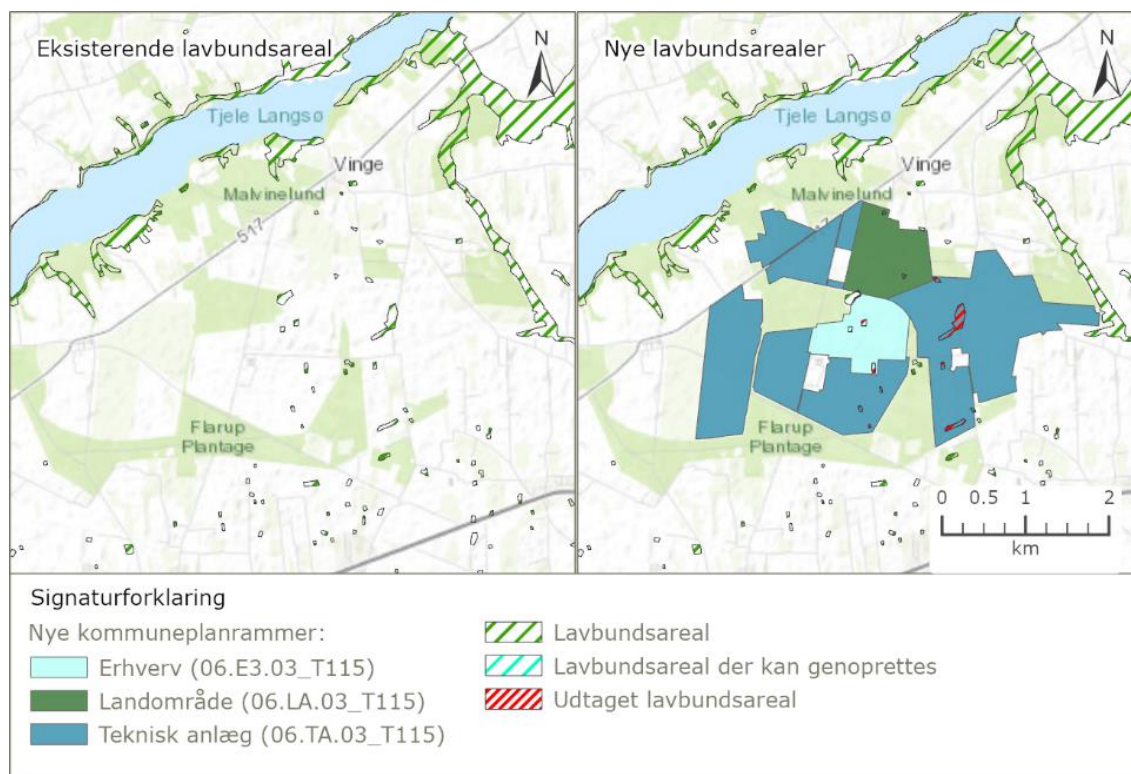
For at sikre overensstemmelse mellem udlægningen af område til Energipark Tjele og kommuneplanens retningslinjer om værdifulde landskaber, ændres ordlyden af retningslinje 11.1 til følgende:

”11.1: Byggeri og anlæg uden for de værdifulde landskaber og de geologiske interesseområder må ikke tillades placeret eller udformet, så de i væsentlig grad forringer de landskabelige og geologiske værdier i disse områder. Ovenstående er ikke til hinder for at Energipark Tjele kan realiseres.”

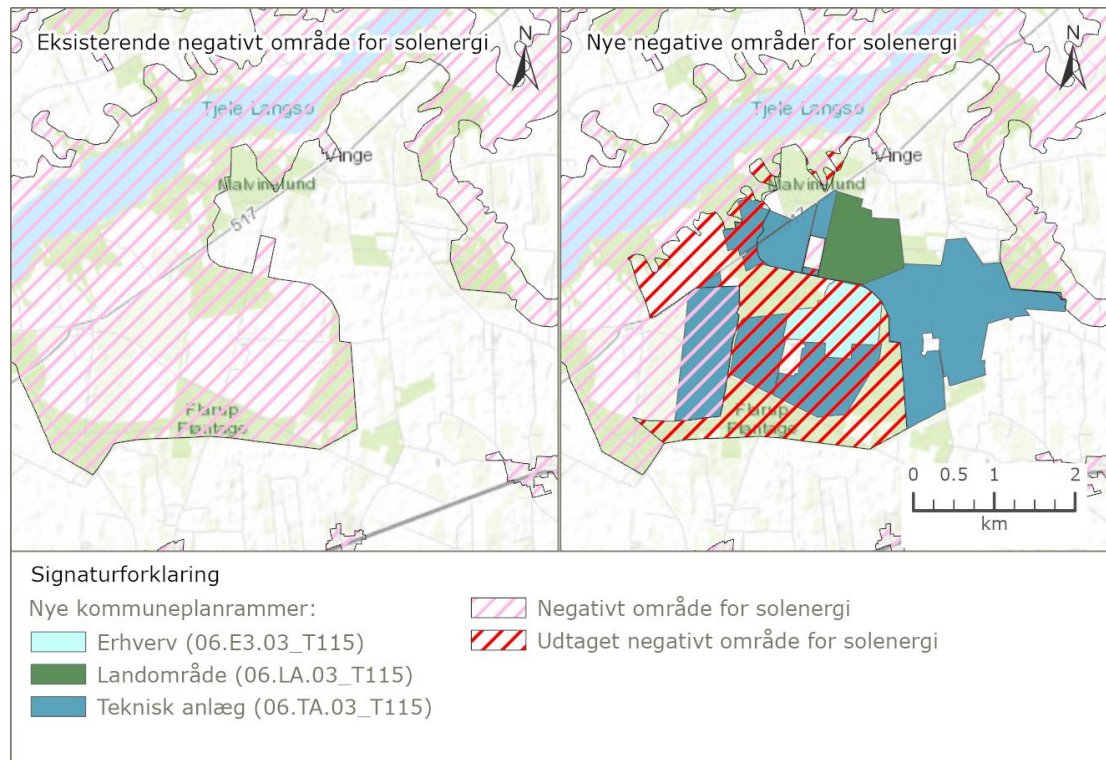
Retningslinje 11.2 – Værdifulde landskaber, Ændring af udpegning

Retningslinje 12.1 – Lavbundsområde Ændring af udpegning

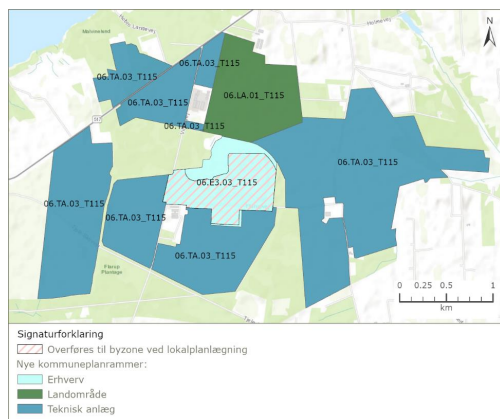

Retningslinje 13.1.3 – Negativområder for store solcelleanlæg Ændring af udpegning

RAMMER

Planområdet har ikke været udlagt som en ramme i kommuneplanen tidligere. Tillægget udlægger derfor tre nye rammeområder. De nye rammeområder 06.E3.03_T115, 06.TA.03_T115 og 06.LA.01_T115 udlægges som henholdsvis et af kommuneplanens erhvervsrammeområder, et rammeområde til teknisk anlæg og et til landområde. Området til erhverv udlægges delvist til byzone, og indenfor byzonen kan der lokalplanlægges til industri, virksomheder med særlig beliggenhed og risiko-virksomhed samt tekniske anlæg som biogasanlæg, forsyningsanlæg, transformerstation, vindmøller og solceller. Rammeområdet til tekniske anlæg kan lokalplanlægges anvendt til vindmøller og solcelleanlæg med tilhørende tekniske anlæg. Rammeområdet til landområde kan lokalplanlægges anvendt til jordbrugsområde.

For rammeområde 06.E3.03_T115 gælder:

Nummer

06.E3.03_T115

Navn

Energiklynge ved Vinge

Generel anvendelse

Generel anvendelse er erhvervsområde.

Specifik anvendelse er angivet til en samlet energiklynge bestående af virksomheder med særlige beliggenhedskrav, industri, biogasanlæg, vedvarende energianlæg, PtX anlæg, produktionsvirksomheder, tekniske anlæg, forsyningsvirksomhed og vindmøller. I tilknytning til energiklyngen kan der etableres de nødvendige driftsbygninger, administrationsbygningersamt besøgscenter.

Generelle anvendelsesbestemmelser

Egentlige erhverv: Risikovirksomheder, industri, produktionsvirksomhed og lignende.

Zonestatus

Planlagt zone er byzone og landzone

Bebyggelsesomfang

Maksimal bebyggelsesprocent er 60 % for området som helhed.

Maksimalt antal etager er 5.

Maksimal bygningshøjde er 30 m. Enkelte tekniske anlægsdele som tanke, siloer og lignende som er nødvendige for anlæggets drift må være op til 40 meter høje og enkelte skorstene må være 100 meter høje.

Maksimalt antal vindmøller er 2 stk.

Maksimal totalhøjde for vindmøller er 185 meter. Mindste totalhøjde er 100 meter.

Miljø

Mindst tilladte miljøklasse er 3

Maksimalt tilladte miljøklasse er 7

Udstykning

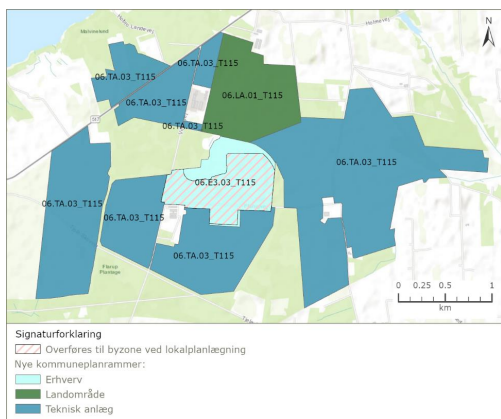
Rammen regulerer ikke udstykning

Særlige bestemmelser

Særlige bestemmelser

Lokalplanlægningen skal sikre:

- at parkeringspladser og kørearealer samt områder, hvor der oplagres eller håndteres olie, kemikalier eller andre forurenende stoffer, skal være befæstede med en tæt belægning med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning eller opsamling til efterfølgende behandling og anvendelse.
- at oplagspladser til forurenende stoffer indrettes således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand og grundvand. Områder eller opsamlingssump skal som minimum kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.
- at tilkørselsveje indenfor OSD skal sikres, således der ikke sker nedsivning af vejvand ved til- og frakørselsveje til erhvervsområdet.
- at der stilles krav om ens udseende af de vindmøller, der opstilles i området, og at de skal være magen til de vindmøller, der opstilles i rammeområde 06.TA.03_T115.
- der stilles krav om, at administrationsbygning og besøgscenter kun må etableres og anvendes i tilknytning til virksomheder i energiklyngen.

For rammeområde 06.TA.03_T115 gælder:

Nummer

06.TA.03_T115

Navn

Solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge

Generel anvendelse

Generel anvendelse er teknisk anlæg

Specifik anvendelse er angivet til vindmølleranlæg og solcelleanlæg

Generelle anvendelsesbestemmelser

Boliger: Nej.

Detailhandel: Nej.

Liberale erhverv: Nej.

Egentlige erhverv: Nej.

Øvrige formål: Jordbrug, natur.

Zonestatus

Planlagt zone er landzone

Bebyggelsesomfang

Maksimalt antal vindmøller er 12 stk.

Maksimal totalhøjde for vindmøller er 185 meter. Mindste totalhøjde er 100 meter.

Maksimal højde for udendørs tekniske anlæg, såsom transformerkiosker, er 4 meter. Enkelte, tekniske anlægsdele som f.eks. lynafleder eller meteorologimaster må være op til 25 meter høje.

Maksimal højde for øvrig bebyggelse, herunder for solcellepaneler, er 4,5 m.

Udstykning

Rammen regulerer ikke udstykning.

Særlige bestemmelser

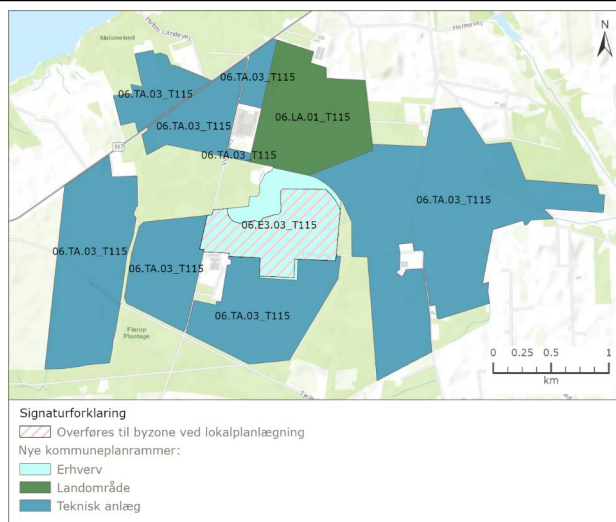
Særlige bestemmelser

Lokalplanlægningen skal sikre, at:

- der udlægges byggefelter til vindmøller inden for de arealer, der er angivet hertil i rammeområdet.
- der stilles krav om ens udseende af vindmøller, der opstilles i området, og at de skal være magen til vindmøller opstillet i rammeområde 06.E3.03_T115.
- solcellepanelerne opstilles så de opfattes som et visuelt sammenhængende anlæg.
- solcelleanlægget sikres afskærmet visuelt mod omgivelserne med stedtypisk hegnsbeplantning af mindst samme højde over terræn som de solcelleplaner, der tænkes anvendt, undtagen der hvor andre hensyn (landskabelige) taler imod det.
- der skal skabes muligheder for anlæg af stier og interessepunkter der giver muligheder for nye rekreative- og landskabelige oplevelser i området.
- der gives mulighed for nedsivningsbassiner uden for OSD
- der indarbejdes de nødvendige faunapassager, som skal sikre særligt krondyrs passage gennem området.
- der ikke tillades ændringer af det eksisterende, naturlige terræn på mere end én meter, på nær der hvor der skal graves ud til nedsivningsbassin
- der inden for områder med særlige drikkevandsinteresser tages de nødvendige forhold for at sikre grundvandet mod forurening.

Lokalplanlægningen må ikke være til hinder for, at området også kan anvendes til jordbrugsmæssige formål som f.eks. græsdyrkning/høslæt eller natur.

Hvis lokalplanlægning tillægges "bonusvirkning", skal lokalplanen sikre, at anvendelsen af området føres tilbage til jordbrugsmæssig anvendelse, når området ikke længere anvendes til tekniske anlæg.

For rammeområde 06.LA.01_T115 gælder:

Nummer

06.LA.01_T115

Navn

Landområde ved Vinge

Generel anvendelse

Generel anvendelse er landområde.

Specifik anvendelse er angivet til jordbrugsområde.

Generelle anvendelsesbestemmelser

Boliger: Nej.

Detailhandel: Nej.

Liberale erhverv: Nej.

Egentlige erhverv: Nej.

Øvrige formål: Jordbrug.

Zonestatus

Planlagt zone er landzone

Bebyggelsesomfang

Der må ikke opføres bebyggelse.

Udstykning

Rammen regulerer ikke udstykning.

Særlige bestemmelser

Lokalplanlægningen skal sikre:

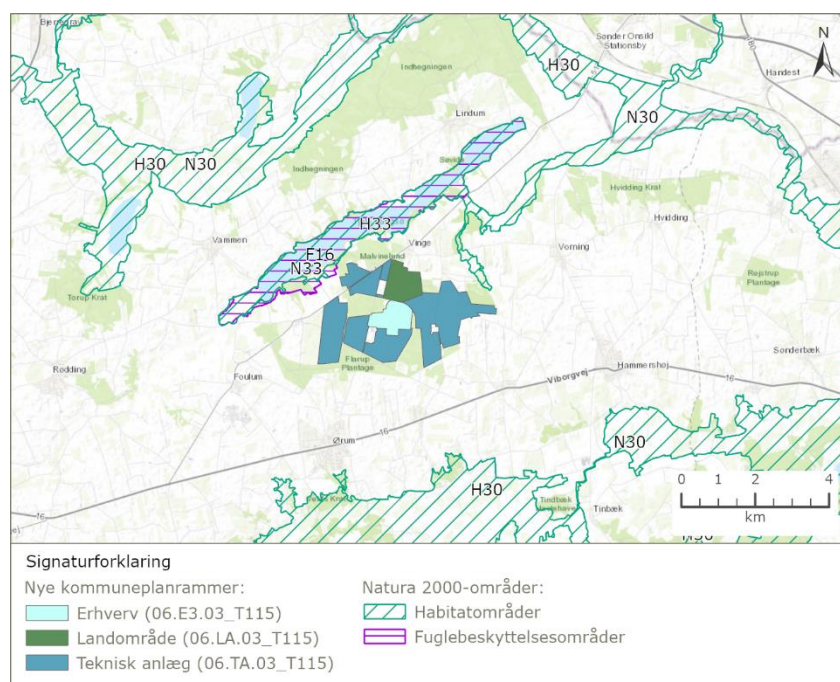
- at området kun kan benyttes til jordbrug.

REDEGØRELSE FOR ANDEN PLANLÆGNING

Natura 2000-områder

Der gælder særlige regler for internationale beskyttelsesområder – Natura 2000-områder – som består af habitat- og fuglebeskyttelsesområder samt Ramsarområder. I Natura 2000-områder må der bl.a. ikke planlægges for nye arealer til byzone eller sommerhusområde samt nye større vejanlæg, trafik anlæg, tekniske anlæg m.v.

Planområdet ligger ca. 200 m syd for det nærmeste Natura 2000-område N33 "Tjele Langsø og Vinge Møllebæk", som omfatter habitatområde H33 med samme navn og fuglebeskyttelsesområde F16 "Tjele Langsø". Som de eneste projektaktiviteter, der fysisk overlapper med et Natura 2000-område, er der planlagt overløbsrørledning fra nedsivningsbassinerne ned til Tjele Langsø samt en krydsning af Vorning Å med et elkabel. Begge anlæg vil skære gennem H33. Derudover ligger Natura 2000-område N30 "Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord, Simested og Nørre Ådale samt Skravad Bæk" med habitatområde H30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk er ca. 1.500 meter fra planområdet. Der er ingen Ramsar-områder i nærheden.

Natura 2000 områder

Viborg Kommune har vurderet, at flere dyrearter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for disse to Natura 2000-områder kan blive påvirket af de aktiviteter, som planlægningen giver mulighed for.

For damflagermus og tajgasædgås gælder, at individer ved flyvning inden for dele af planområdet risikerer kollision med vindmøllevinger i bevægelse, og derved skades eller dræbes. Det kan betyde tab af individer fra bestanden af den pågældende art. Odder på udpegningsgrund-

laget for N33 kan blive påvirket af forstyrrelse i forbindelse med underboring af Vorning Å i forbindelse med etablering af kabler til og fra planområdet. Bæk- og flodlampret på udpegningsgrundlaget for N33 kan blive påvirket af blow-outs ved underboring af Vorning Å, da boremudder kan dække deres gydepladser.

Der er gennemført en Natura 2000-konsekvensvurdering i forbindelse med planlægningen. I den konkluderes det, at planområdet ikke har funktion som korridor for damflagermus, og at området kun bruges af damflagermus i et begrænset omfang. Den afledte kollisionsrisiko vurderes derfor at være lille. Der er indført et afværgetiltag med driftstop på samtlige vindmøller ved planområdet, som skal forhindre kollisionsdrab af flagermus ved de forhold, hvor risikoen er størst. Væsentlige påvirkninger af damflagermus' bestand på baggrund af øget dødelighed fra kollisioner kan derfor afvises, og realisering af planlægningen vil ikke medføre skade på den økologiske funktionalitet af levesteder eller have indflydelse på artens bevaringsstatus i habitatområde H30 eller H33.

I forhold til tajgasædgås konkluderes, at hvis planlægningen realiseres, vil det kunne føre til en ekstra dødelighed på 13 individer per år, hvilket ikke vil have nogen mærkbar effekt på den lokale population af tajgasædgæs. Kollision vil derfor ikke kunne medføre skade på den økologiske funktionalitet af levesteder eller have en indflydelse på artens bevaringsstatus i F16. Derimod vil arealinddragelse af artens overvintringssteder påvirke gæssenes fitness, da markerne indenfor planområdet udgør et vigtigt fødesøgningsområde.

Det vurderes, at realiseringen af Energipark Tjele vil medføre en skade på udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområde F16, hvis føden fra deres traditionelle kulderefugium ikke længere står til rådighed. Som afværgetiltag tilpasses anvendelsen af planområdet sådan, at 83 ha af det område, hvor flest gæs opholder sig, ikke må bebygges, beplantes eller tages ud af nuværende landbrugsdrift med krav til mængden af vintersæd, så det friholdes til brug for tajgasædgås, og fortsat vil kunne indgå som fourageringsområde og del af deres kulderefugium. Med friholdelse af 83 ha areal sikres en del af det centrale opholdssted for tajgasædgås, som både kan dække gæssenes fødebehov samt at deres behov for god oversigt på store markarealer tilgodeses. De nuværende markstykker opfylder allerede dette krav.

Samlet set er de nuværende eksisterende forhold attraktive for gæssene både mht. fødegrundlag, arealstørrelse, forstyrrelse og støj. Med etableringen af vindmøller, solceller og energiklynge vil der ske landskabelige ændringer omkring gåsearealet. Der er i vurderingen taget højde for potentielle risici for tajgasædgæssene i form af fortrængning, barriereeffekt og kollisionsrisiko. Til trods for disse landskabelige ændringer, vurderes det at de friholdte gåsearealer stadig er tilstrækkeligt til at opretholde attraktiviteten for gæssene. Dertil foretages en række initiativer som bidrager positivt til attraktiviteten i området for gæssene. Således indstilles jagt i projektområdet (pga. nærhed til solceller), hvilket skaber mere ro for gæssene. En landbrugsejendom på østsiden af gåsearealet, nedlægges grundet afstandskrav til vindmøller, hvilket reducerer aktivitet og forstyrrelse. Desuden placeres overskudsjord fra energiklyngen som volde på nordsiden af energiklyngen, hvilket afskærmer gåsearealet. Sidstnævnte tiltag er ikke iværksat for gæssenes skyld, men bidrager indirekte til deres uforstyrrelighed. Vilkår i henhold til gåsearealets drift (dyrkning af vintersæd) udstedes i §25-tilladelsen.

Opførelsen af vindmøller vurderes ikke at udgøre en væsentlig barriereeffekt på baggrund af, at gæssene i forvejen navigerer gennem menneskeskabte strukturer i hele Nordeuropa under konstant forandring og stadig evner at lokalisere deres kendte opholdssteder som de er motiverede til at opsøge. Dertil er øget energiforbrug i forbindelse med eventuelle omveje som gæssene kan foretage for at undgå vindmøller uden væsentlig betydning.

Kollisionsrisikoen for tajgasædgæs ved passage mellem Tjele Langsø og Nørreådal er vurderet i Natura 2000-konsekvensvurderingen vha. Bill Bands kollisionsmodel. Modellen, som anvender konservative forudsætninger (herunder lav undvigelsesrate og antagelse om flyvning i rotorhøjde), estimerer en årlig kollisionsrate på ca. 13 individer. I forhold til bestandens størrelse er der gennemført en PBR-beregning (Potential Biological Removal), som viser, at bestanden kan tåle en årlig ekstra dødelighed på op til 47 individer uden negativ effekt på bestanden. De beregnede kollisioner ligger dermed betydeligt under denne grænse, og vil derfor ikke udgøre en påvirkning, der kan skade artens bevaringsstatus. Samlet set vurderes det, at hverken barriereeffekt, fortrængning eller kollisioner vil medføre skade på tajgasædgæssene som art, og dermed påvirkes udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området F16 ikke negativt.

Odder kan blive forstyrret i tilfælde af et blow-out i forbindelse med underboringen af Vorning Å til etablering af kabler til og fra planområdet, hvilket kan forårsage en væsentlig påvirkning, hvis det sker i nærheden af en yngleplads. Det er dog vurderet usandsynligt i konsekvensvurderingen, da underboringen sker nær vej/bebyggelse. Odderen er kendt for at være en sky art, og vil derfor have yngleplads et mere uforstyrret sted. En odder har typisk et territorie, der strækker sig over 10 km vandløb, og der vil derfor være god mulighed for at finde en mere uforstyrret lokalitet.

For at undgå påvirkning af bæk- og flodlampret indføres et afværgetiltag, når projektet skal gennemføres, der sikrer, at underboring foregår udenfor arternes yngleperiode.

For uddybning henvises til Natura 2000-konsekvensvurderingen.

Kommuneplantillægget kan vedtages i overensstemmelse med § 3, stk. 2 i Bekendtgørelse 2016-11-26 nr. 1383 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, idet de ovenstående vurderinger viser, at det kan udelukkes, at projektet kan skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet.

Bilag IV-arter

Planlægningen kan ikke vedtages hvis den kan medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for dyrearter optaget på EF-Habitatdirektivets Bilag IV. Ej heller må planlægningen kunne medføre ødelæggelse af planter optaget på direktivets Bilag IV.

Der er ikke registreret yngle- og/eller rasteområder inden for planområdet for andre Bilag IV-beskyttede dyrearter end spidssnudet frø, som er registreret i to søer. Der holdes afstand til søerne i forbindelse med de udlagte byggefelt, og der etableres et friholdt, grønt område mellem søerne for at forbedre artens levesteder. Det grønne område indrammes af permanent paddehegn mod syd og øst ind mod energiklyngen for at undgå trafikdrab på vejene.

Der er registreret stor vandsalamander i to søer henholdsvis 3 km nord-øst og 1,8 km sydvest for planområdet. Det kan ikke udelukkes, at arten også lever i flere søer i nærheden af eller indenfor planområdet. Der holdes afstand til al § 3-beskyttet natur indenfor planområdet, og der opstilles midlertidigt paddehegn rundt om alle fugtige naturtyper i forbindelse med anlægsarbejdet.

Der findes tre overdrev tæt på planområdets grænse mod nord og øst, som er vurderet egnet yngle- og rastepuds for markfirben. Da der holdes afstand til § 3-beskyttede overdrev, vurderes realiseringen af planlægningen ikke at ændre på områdets økologiske funktionalitet i forhold til markfirben.

Der er i alt registreret 10 arter af flagermus ved planområdet: Damflagermus, brunflagermus, brun langøre, vandflagermus, brandtsflagermus, troldflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, pipistrelflagermus og dværgflagermus. Alle danske arter af flagermus er optaget på EF-Habitatdirektivets Bilag IV. Ved planområdets grænser er der registreret flere flagermusegnede træer. Ingen af disse træer berøres af eller forudsættes fældet som følge af planlægningen. Flagermus antages at flyve inden for planområdet i forbindelse med deres fødesøgning i området generelt og langs læhegn og skovbryn ved planområdet. Disse flagermus risikerer kollision med vindmøllevinger i bevægelse. For at undgå dette, stilles der vilkår i § 25-tilladelsen om, at vindmøllerne i tilstrækkeligt omfang skal forsynes med automatiseret driftstop, der standser vindmøllerne i perioder, hvor der er risiko for kollisionsdrab af flagermus. Der indføres desuden overvågning af flagermusaktivitet omkring vindmøllerne i de relevante perioder.

Der kan være støj fra invertere, som 'summer', når solen står på, og transformere kan udsende støj fra blæsere, pumper, afbrydere mv. Trackerudstyret, som vender panelerne mod solen, kan desuden udsende en lav lyd. Omkring solopgang og solnedgang, hvor flagermusene har deres primære fødesøgning, vil der være nogen grad af støj fra invertere. Det vurderes, at flagermus ikke vil blive påvirket af støj i driftsfasen, da der er tale om lavfrekvent støj, som de ikke kan høre og ikke bliver påvirket af.

Vindmøller støjer med en lavfrekvent lyd ved aktivitet, men vindmøller udsender som udgangspunkt ikke meget støj i det frekvensinterval, som ligger inden for flagermushørelsen. Derfor vurderes vindmøllestøj ikke at påvirke arter af flagermus væsentligt.

Projektet vurderes ikke at medføre forstyrrelse eller ødelæggelse af yngle- eller rastesteder for arter af flagermus, da støj og belysning fra projektet er af en karakter, der ikke påvirker arterne. På nær enkelte forekomster er der ikke fundet egnede yngle- og rastesteder nær projektområdet.

Der er ikke registreret birkemus i området, men i nærhed af planområdet vurderes der at være potentielle levesteder for birkemus. Der vurderes ikke at være potentielle levesteder inden for planområdet, da disse arealer er intensivt dyrkede marker.

Der er ikke forekomst af Bilag IV-beskyttede plantearter i planområdet.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at planlægningen ikke vil kunne medføre skade på, eller ødelæggelse af, yngle- eller rastesteder for dyrearter på EF-Habitatdirektivet Bilag IV eller ødelægge plantearter optaget på samme bilag.

For uddybning henvises til miljørapportens afsnit om biodiversitet.

Beskyttelse af vandmiljøet

Planområdet er omfattet af Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt I – Jylland og Fyn. Området ligger i Hovedvandomland 1.2 Limfjorden. Planen er i overensstemmelse hermed.

Der findes flere vandhuller inden for planområdet.

Indenfor planområdet er flere mindre områder udpeget som lavbundsarealer. Arealerne vurderes at være uaktuelle i forhold til konkret etablering af lavbund- og kvælstofvådområder for reduktion af næringsstofudvaskningen. Til gengæld forventes omlægningen fra intensivt dyrkede marker til permanent græs at ville medføre en reduktion af udvaskning fra markerne. De aktuelle lavbundsarealer udgår af kommuneplanen som udpegede lavbundsarealer.

Oversvømmelse og erosion

Viborg Kommune vurderer jf. klimatilpasningsplanen (retningslinje 14 i Kommuneplan 2017-2029), at planområdet ikke ligger indenfor arealer, hvor der er risiko for oversvømmelse eller erosion.

Beskyttelse af grundvandet

Kommuneplantillægget udlægger et nyt rammeområde 06.E3.03_T115 til erhvervsformål og ny byzone i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Områder med særlige drikkevandsinteresser er udpeget på baggrund af det forventede fremtidige behov for drikkevand, i forhold til befolkningen og erhvervets udvikling, og skal sikre, at der reserveres en grundvandsressource af god kvalitet og i tilstrækkelig mængde til at sikre den fremtidige drikkevandsforsyning.

De planlagte virksomheder og anlæg i kommuneplanramme 06.E3.03_T115 ligger indenfor miljøklasse 3-7 og flere af dem falder under bilag 1 i vejledning nr. 9320 af 31/03/2017 om kommuneplanlægning i OSD og IOL, der omfatter virksomheder og anlæg, som er meget til særligt belastende for omgivelserne, og derfor som hovedregel skal placeres i områder, indrettet til særligt miljøbelastende virksomhed.

Der er derfor udarbejdet en ny grundvandsredegørelse 2024 i forbindelse med nærværende kommuneplantillæg. Den nye grundvandsredegørelse omfatter hele kommunen og erstatter den overordnede grundvandsredegørelse fra 2016.

Behovet for ny grundvandsredegørelsen er udløst af det nye udlæg til virksomheder i rammeområde 06.E3.03_T115 og redegørelsen indeholder en vurdering af, om anvendelsen kan medføre en væsentlig fare for forurening af grundvandet, og redegørelsen peger på hvilke tekniske tiltag, der skal indarbejdes i plangrundlaget for at sikre grundvandets beskyttelse.

Grundvandsredegørelsen er vedlagt i bilag 1.

Erhvervsområdet ligger ca. 1.500 m nordøst for indvindingsoplandet til Ørum Vandværk, som har én kildeplads med to aktive indvindingsboringer, hvoraf den nærmeste boring er placeret ca. 3.400 m sydvest for energiklyngen. Energiklyngen ligger ca. 1.000 m øst for indvindingsoplandet til Tjele Hovedgård Vandværk, hvoraf boringen er ca. 1.300 m vest for energiklyngen. Viborg Kommune har i 2016 udarbejdet en indsatsplan for beskyttelse af grundvand/drikkevand i kommunen, som beskriver hvilke tiltag, der skal sikre den fremtidige drikkevandsressource for vandværkerne i kommunen, heriblandt Ørum og Tjele Hovedgård

Vandværker. Det fremgår af indsatsplanen, at der skal være særlig opmærksomhed i forhold til risiko for forurening af jord og grundvand ved planlægning indenfor OSD.

Grundvandets overordnede strømningsretning omkring projektområdet er fra syd mod nord, dvs. bort fra de aktive indvindingsboringer til Ørum Vandværk. Nedsivende vand fra projektområdet forventes derfor som udgangspunkt at strømme bort fra vandværkets indvindingsboringer. Der er dog stor vertikal strømning og dermed stor grundvandsdannelse i området, og store dele af nedsivende vand vil ende i grundvandsmagasinerne.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er alternative placeringer for det nye erhvervsramme, fordi energiparken kræver et stort sammenhængende areal, hvor erhvervsaktiviteterne placeres i nærhed til solcelle og vindmølleområdet, og der er ikke fundet plads til dette indenfor kommuneplanens eksisterende restrummelighed.

Viborg Kommune vurderer yderligere, at planlægningen ikke indebærer en væsentlig risiko for grundvandet, idet følgende tekniske tiltag fastlægges i kommuneplanrammen 06.E3.03_T115:

1. Parkeringspladser og kørearealer samt områder, hvor der oplagres eller håndteres olie, kemikalier eller andre forurenende stoffer, skal være befæstede med en tæt belægning med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning eller opsamling til efterfølgende behandling og anvendelse.
2. Oplagspladser til forurenende stoffer skal indrettes således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand og grundvand. Områder eller opsamlingssump skal som minimum kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.
3. Tilkørselsveje indenfor OSD skal sikres, således der ikke sker nedsivning af vejvand ved til- og frakørselsveje til erhvervsområdet.

De tiltag Planloven giver mulighed for er indarbejdet i lokalplan nr. 618, som er udarbejdet sammen med dette kommuneplantillæg.

På det grundlag vurderes, at planen er i overensstemmelse med statens interesser for beskyttelse af drikkevandsinteresser.

Landsplanlægning

Nærværende kommuneplanlægning er omfattet af landplandirektivet "Bekendtgørelse om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller". Kommuneplantillæg vurderes at være i overensstemmelse med dette landsplandirektiv, da det indeholder en retningslinje, der udlægger et vindmølleområde tilpasset en konkret vindmøllegruppe, indeholder rammebestemmelser om opstilling af disse møller i et let opfatteligt geometrisk mønster, vindmøllernes højde, samt at den samlede landskabelige påvirkning fra vindmøllerne i det nye område og tre planlagte vindmøller ved Sjørring, beliggende længere væk end 28 gange de nye vindmøllers totalhøjde, vurderes som ubetænkelig.

Kommuneplanen er også omfattet af bekendtgørelsen om planlægning for lokalplanpligtige solcelleanlæg, dog ikke bekendtgørelsens § 3. Nærværende kommuneplanlægning vurderes at være i overensstemmelse med bekendtgørelsens krav om hensyntagen til natur- og landskabsinteresserne i området, samt kravet om inddragelse af offentligheden i planlægningen.

Endelig er kommuneplanlægningen omfattet af "Bekendtgørelse om en energipark ved Tjele i Viborg Kommune". Som følge heraf kan energiklyngen med lokalplanen overføres til byzone, selv om det nye byområde ligger uden direkte tilknytning til eksisterende bymæssig bebyggelse i byzone.

Kystnærhedszonen

Planområdet er ikke i kystnærhedszonen.

Råstofplan

I Råstofplan 2020 for Region Midtjylland er der ikke udlagt råstofgraveområder eller råstofinteresseområder indenfor eller i umiddelbar nærhed af planområdet.

Byvækst

Kommuneplantillægget udlægger et nyt rammeområde til erhvervsformål med den konkrete anvendelse til en energiklynge bestående af virksomhed med særlige beliggenhedskrav, risikovirksomhed, industri og produktionsvirksomheder, tekniske anlæg og lignende. Industrien og de tekniske anlæg er forbundet til hinanden i en industrisymbiose, hvor den tætte beliggenhed i en industrisymbiose gør det muligt at udnytte ressourcer optimalt. Den nye kommuneplanramme til erhverv er udlagt til et konkret formål i en ny samlet energipark, som ikke vurderes at have nogen betydning for kommuneplanens øvrige byvækst eller øvrige behov for erhvervsarealer.

Udbygningsaftale

Udnyttelse af kommuneplanrammen til energiklynge kan som følge af en øget trafikmængde, forudsætte en udbygning af det offentlige vejnet i umiddelbar nærhed af rammeområdet.

Planlovens § 21b stk. 2, nr. 3 giver mulighed for at grundejer kan indgå en udbygningsaftale med kommunen med henblik på at ændre eller udvide de byggemuligheder, der fremgår af kommuneplanens rammebestemmelser for det pågældende område, på betingelse af, at grundejeren kun skal bidrage til at finansiere infrastrukturanlæg, som det ikke vil påhvile kommunen at etablere.

Sideløbende med udarbejdelsen af nærværende kommuneplantillæg, udarbejdes lokalplanlægning for energiklyngen samt en udbygningsaftale med henblik på udbygning af den offentlige vej Vingevej og dens tilslutning til Hobro Landevej. Udkast til en sådan udbygningsaftale vil blive offentliggjort sammen med et forslag til lokalplan for området.

Landbrug

Det nye rammeområde til erhvervsformål ligger ved siden af eksisterende landbrugsejendomme med dyrehold på henholdsvis Vingevej 68 og Hobro Landevej 94A.

Med det nye rammeområde til erhvervsformål er det muligt, at der lokalplanlægges for byzoneareal.

Vedtagelse af nyt byzoneareal i lokalplanlægningen vil medføre, at udvidelse og ændringer af dyreholdet på adressen Vingevej 68 kun kan ske, hvis lugtbidraget ikke øges. Den nuværende lugtgeneafstand for dyreholdet er, jf. dyreholdets miljøgodkendelse, 565 meter, mens afstanden mellem det nye erhvervsområde i byzone (energiklyngen) og det konkrete landbrug bliver cirka 30 m.

For Hobro Landevej 94A forventes mulighederne for udvidelse og ændring af det konkrete landbrug ikke at blive påvirket, da lugtgeneafstanden er 540 meter, mens afstanden til det nye erhvervsområde i byzone (energiklyngen) forventes at være cirka 1 km.

Produktionsvirksomheder

Viborg Kommune vurderer, at kommuneplantillægget ikke indebærer en påvirkning af produktionsvirksomheder i kommunen. Vurderingen er, at den type erhverv, der etableres i den nye erhvervsramme, ikke er i konkurrence med eller har en påvirkning af Viborg Kommunens eksisterende eller fremtidige produktionsvirksomheder.

Nabokommuner

Planområdet ligger ca. 5 km vest for grænsen til Randers Kommune og ca. 5 km sydvest for grænsen til Mariagerfjord Kommune, som er nærmeste nabokommuner.

Planlægningen muliggør opførelse af biogasanlæg, hvor det forventes, at biomassen kommer fra et opland på 40 km eller mere. Indenfor 40 km er både Vesthimmerlands Kommune, Rebild Kommune, Mariagerfjord Kommune, Randers Kommune, Favrskov Kommune og Silkeborg Kommune, og planen vurderes således at kunne have betydning for planlægning af biogasanlæg i samme kommuner, hvor oplandet til biogasanlægget kan komme til at overlappe.

MILJØVURDERING

Planlægningen er omfattet af kravet om miljøvurdering, da de aktiviteter som planlægningen vil give mulighed for, er anført i miljøvurderingslovens bilag 1, pkt. 10 samt bilag 2, pkt. 3, litra 1, b, c og j, pkt. 6, litra c og pkt. 10, litra

Planlægningen er ikke omfattet af lovens undtagelsesbestemmelse, § 8, stk. 2.

Planforslaget vurderes også at kunne påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt.

Der er derfor udarbejdet en miljørapport til planforslaget, der beskriver planforslagets indvirkning på miljøet. Miljørapporten er i høring sammen med planforslaget.

Der vil ved den endelige vedtagelse af planforslaget blive udarbejdet en sammenfattende redegørelse for, hvordan miljøhensyn er integreret i planen, og hvordan miljørapporten og evt. høringssvar er taget i betragtning.

VEDTAGELSE

Forslag til tillæg nr. 115 til Kommuneplan 2017-2029 er godkendt til offentlig fremlæggelse den 5. maj 2025.

Ulrik Wilbek
Borgmester

/

Lasse Jacobsen
Kommunaldirektør

Kommuneplantillægget er vedtaget endeligt den **X 202X**.

Ulrik Wilbek
Borgmester

/

Lasse Jacobsen
Kommunaldirektør

OFFENTLIGGØRELSE

Forslag til tillæg nr. 115 til Kommuneplan 2017-2029 offentliggøres hermed i overensstemmelse med lov om planlægning § 24

fra den 2. juni 2025 til den 18. august 2025.

Bemærkninger, ændringsforslag og indsigelser til planforslaget og miljørapport skal være modtaget senest den 18. august 2025.

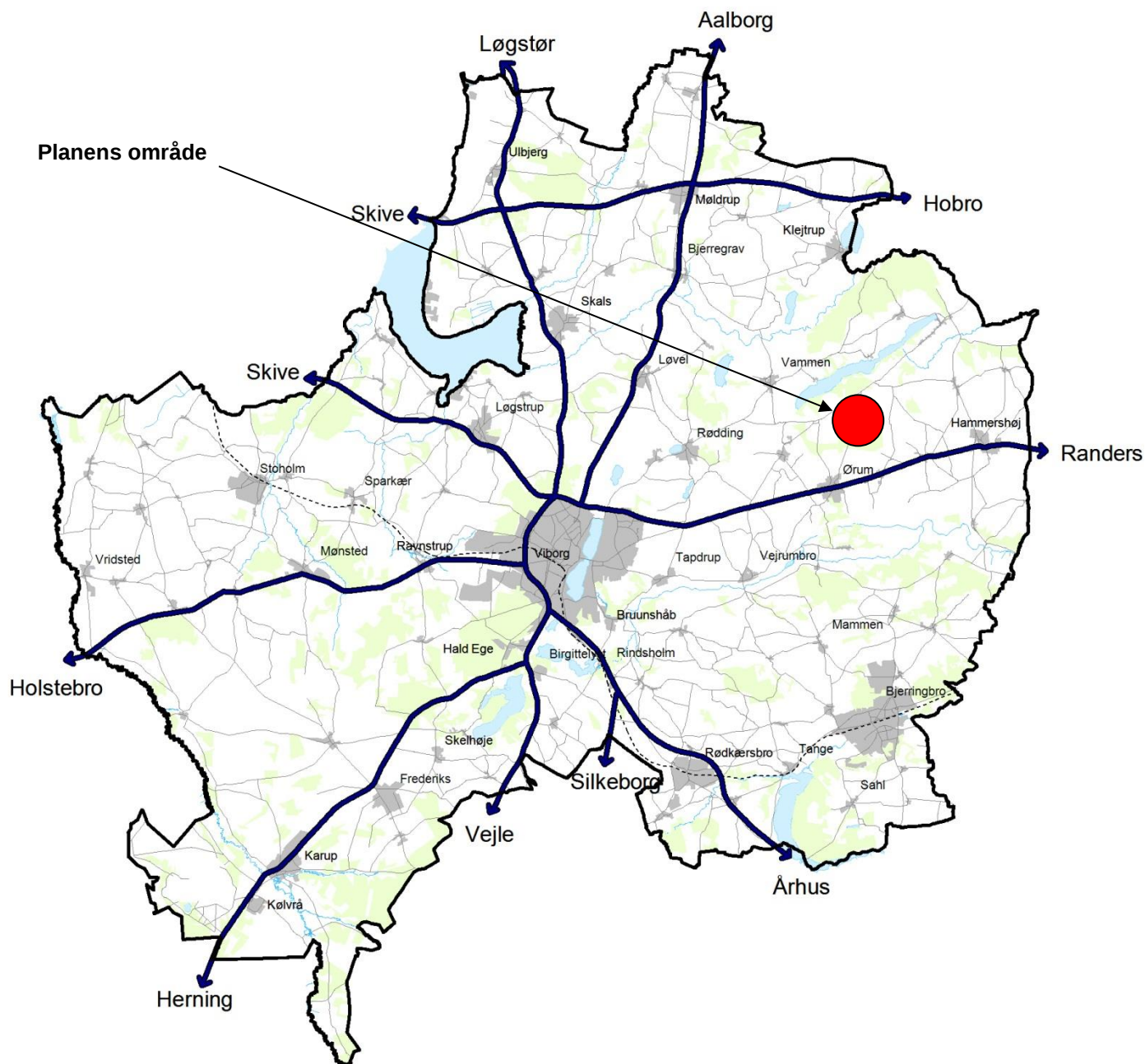
De skal sendes til Viborg Kommune, Plan og Byggeri via hjemmesiden viborg.dk/indflydelse via boksen "Indsend høringssvar" - vælg "Kommuneplan" under emne.

Offentlig høring

Et forslag til kommuneplantillæg skal i offentlig høring i mindst 4-8 uger. Det giver borgere og myndigheder mulighed for at komme med bemærkninger og forslag til ændringer.

Ved den endelige vedtagelse kan et forslag til kommuneplantillæg ændres. Borgere, der berøres væsentligt af disse ændringer, får mulighed for at udtale sig, inden forslaget vedtages endeligt.

Hvis der skal ske væsentlige ændringer ved den endelige vedtagelse, skal planforslaget offentliggøres igen.

VIBORG
KOMMUNE

Teknik & Miljø
Plan og Byggeri
Prinsens Alle 5
8800 Viborg
Tlf.: 87 87 87 87
plan@viborg.dk
www.viborg.dk

Bilag 1 – Grundvandsredegørelse

I henhold til Bekendtgørelse om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse (BEK nr. 1697 af 21. december 2016) og Vejledning om krav til kommuneplanlægning inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse (fra december 2016) er der udarbejdet en ny grundvandsredegørelse i forbindelse med dette kommuneplantillæg.